

Eesti põllumajandussaaduste turgu enam iseloomustavate toidukaupade hinna kujunemine ja tootja ning töötleva positsioon tarneahelas aastatel 2022-2024

2023. aasta 1. vahearuanne

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

Töö tellija: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumum

Projektis osalevad:

Katrin Nittim, Maris Viileberg, Mati Reiman, Bruno Pulver, Viivika Savina

Eesti Konjunkturiinstituut

Rävala 6

19080 Tallinn

Tel 5617 3135

E-post eki@ki.ee

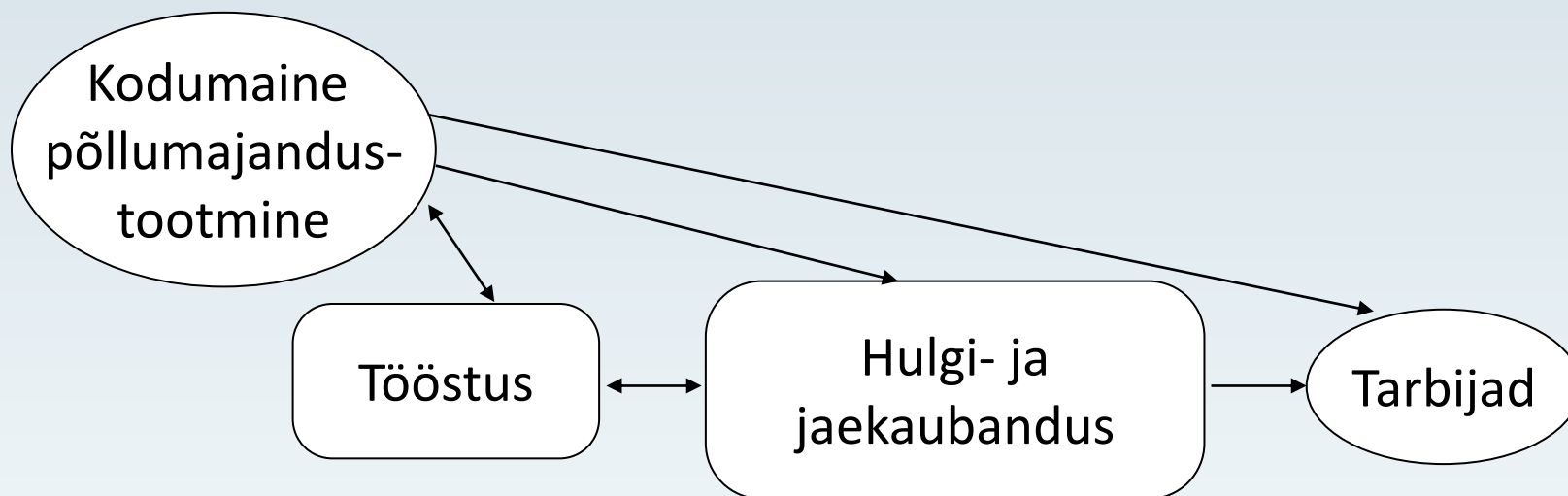
<http://www.ki.ee>

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel tuleb viidata allikale.

Sisukord

Põllumajandussaaduste tarneaabel	4
Piimatooted	7
Teraviljatooted	26
Köögivilid	36
Lihatooted ja munad	50

Põllumajandussaaduste tarneaahel

- **Töö eesmärgiks** on kirjeldada toidukaupade hindade kujunemist ning tootja, töötleja (tööstuse) ja jaekaubanduse osa jaehinnades. Tooteahela erinevate lülide osa jaehinnast on välja toodud nii rahalises väärtuses kui ka protsentuaalselt ning sisaldavad vastava tootmisahela lüli vaatlusaluse toote tootmiseks, turunduseks ja müügiks tehtud kulusid ning kasumit. Kalkulatsioonide osas on konsulteeritud tootjate ja töötlejatega. Töös kasutatud andmestik on saadud EKI hinnavaatlustel.
- **Kokkuostuhind** – põllumajandustootjatele nende toodete ostmisel makstud keskmine hind (käibemaksuta).
- **Tootjahind** – põllumajandustoodete hind, millega tootja müüb oma tooteid (käibemaksuta)
- **Tööstusest väljamüügihind** – tööstusettevõtete toodangu keskmine müügihind esimesele kliendile käibemaksuta.
- **Töötleja osa jaehinnast** (M_t) on arvutatud järgmiselt: töötleja väljamüügihinnast (P_t) on lahutatud toote tootmiseks kulunud põhitooraine kulu (P_f), mis on arvutatud tooraine hinna ja tooraine sisalduse järgi vastavas tootes.

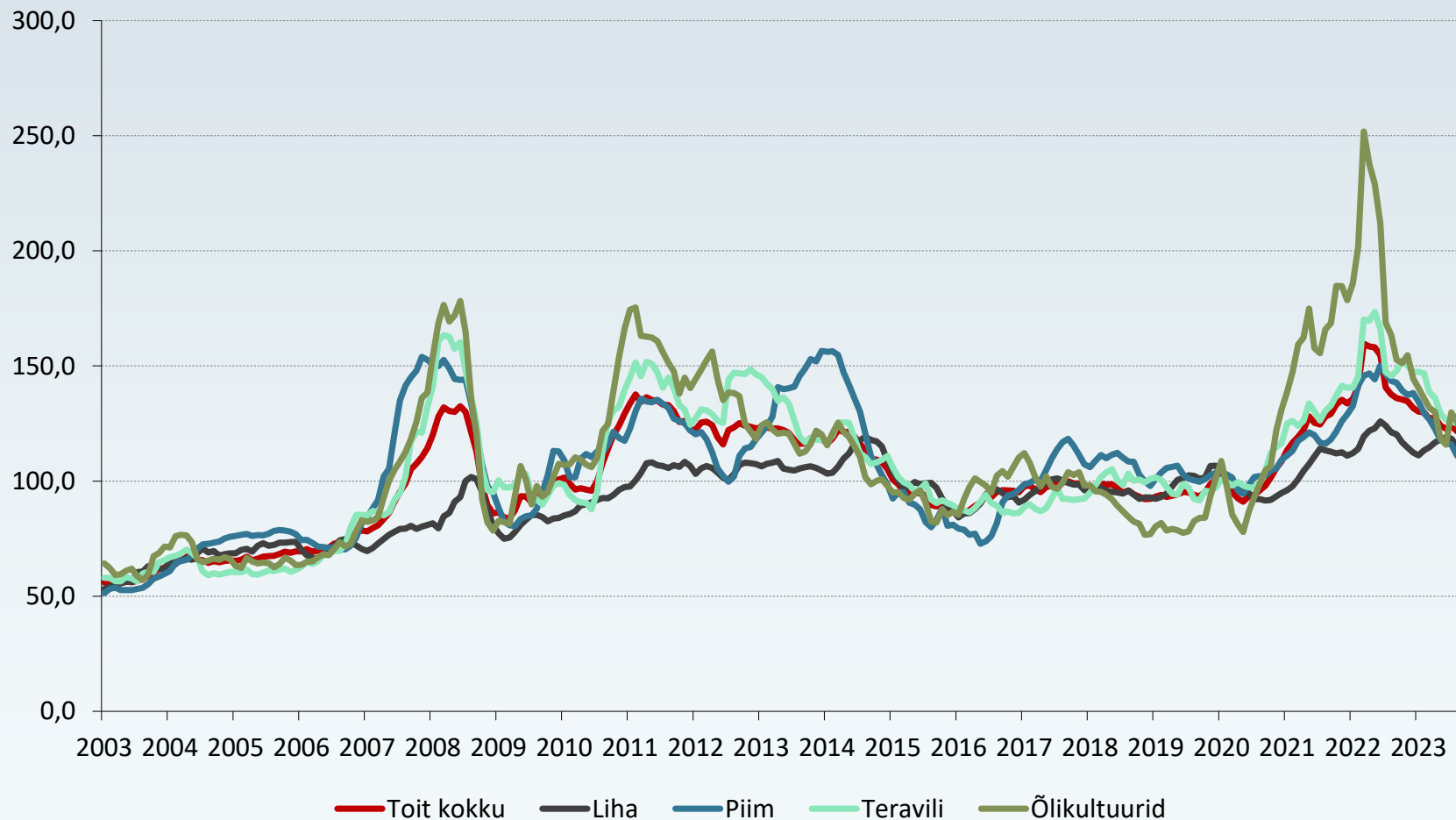
$$M_t = P_t - P_f$$

- **Jaehind** – kauplustest kogutud toodete müügihinnad koos käibemaksuga.
- **Kaubanduse osa jaehinnast** (M_j) on arvutatud järgmiselt: jaehinnast (P_j) on lahutatud käibemaks (KM) ning töötleja väljamüügihind (P_t).

$$M_j = P_j - KM - P_t$$

- **Käibemaks** (KM) – vastavalt käibemaksuseadusele 20% maksustatavast väärtusest.

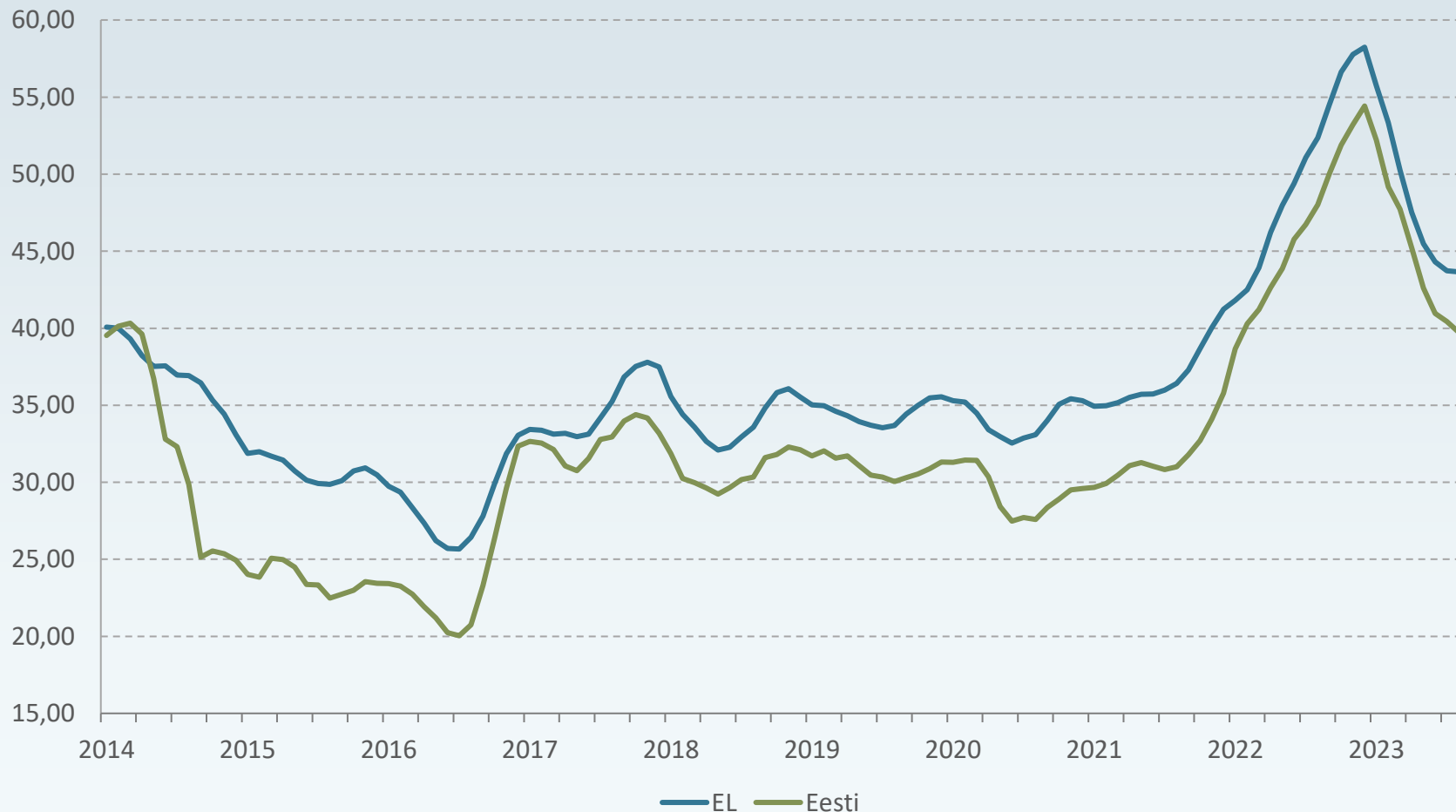
Toidu maailmaturu hinnad (2014–2016=100)

PIIMATOOTED

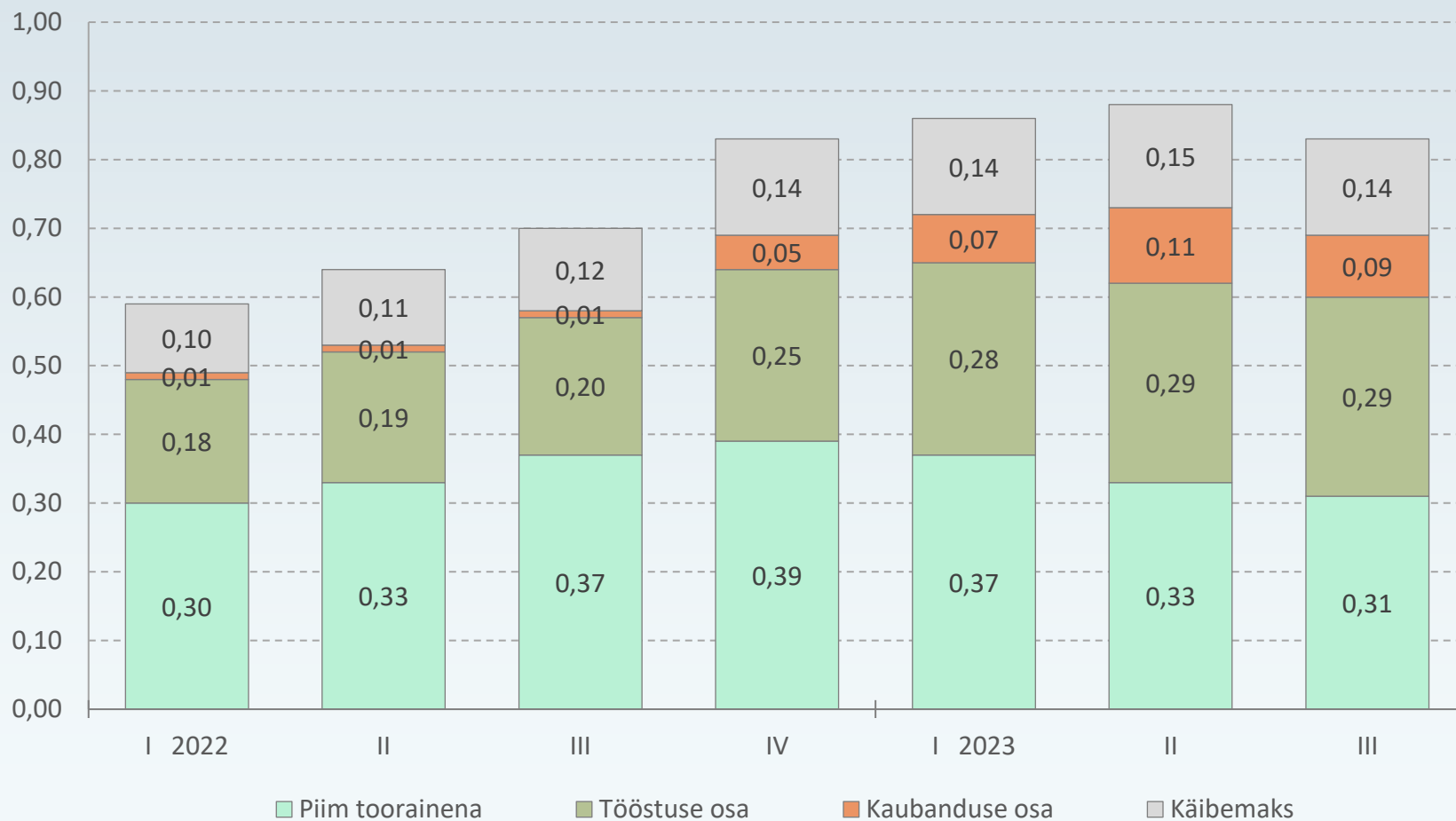
Piima kokkuostuhind Eestis ja EL-s (€/100 kg)

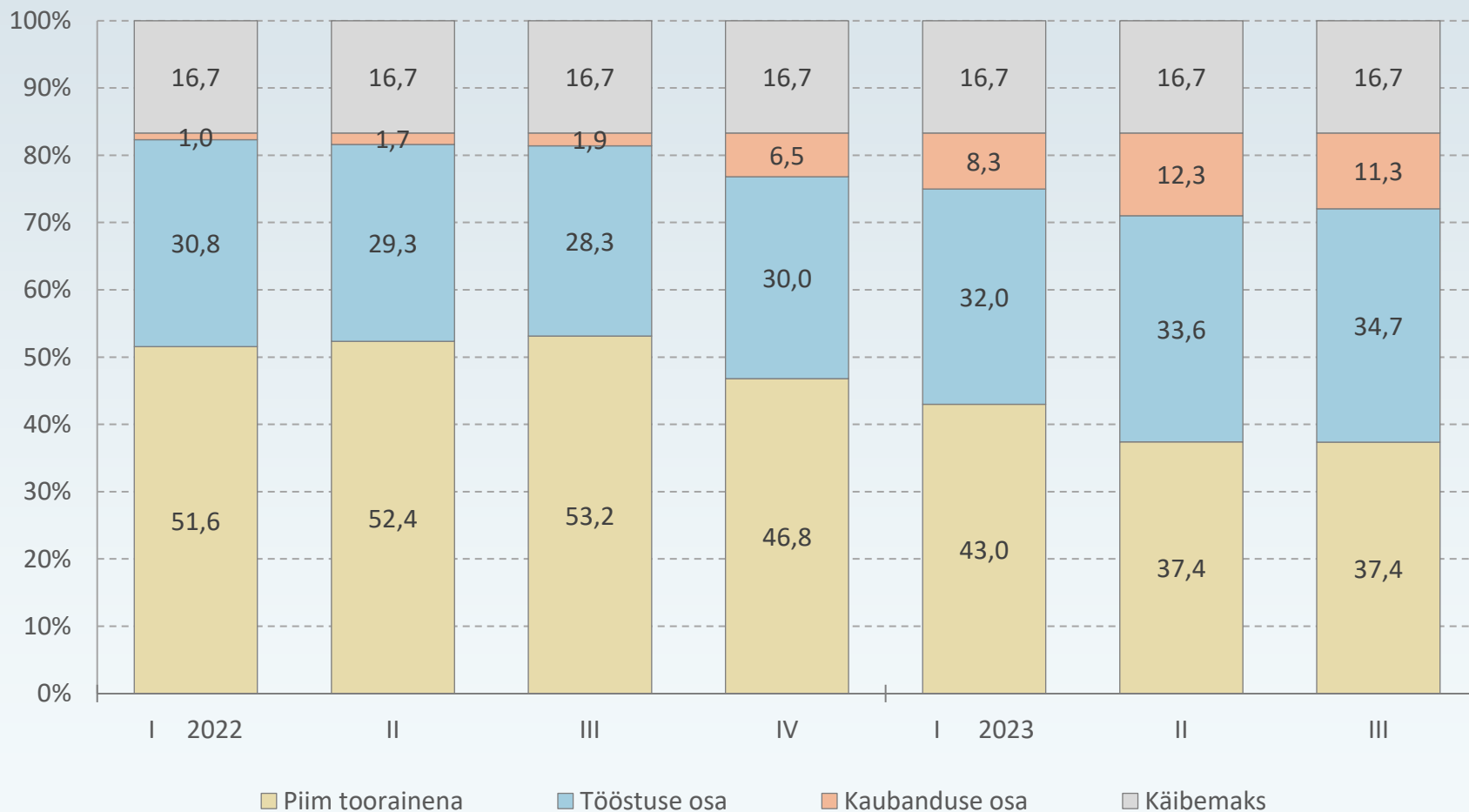
Või tootjahind Eestis ja EL-s (€/100kg)

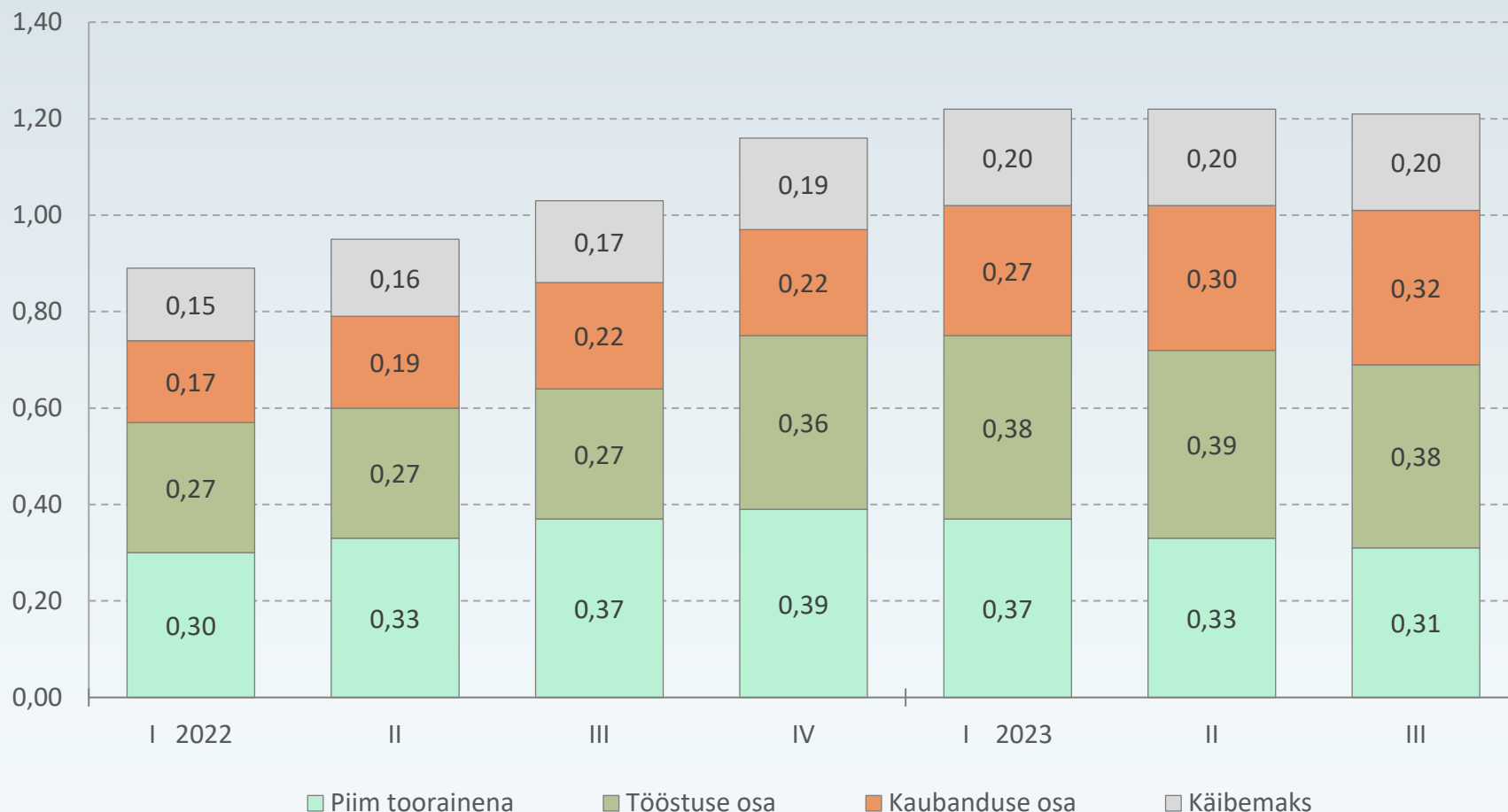
Jaehinna jagunemine: piim 2,5%, 1 l kilepakend (€/l)

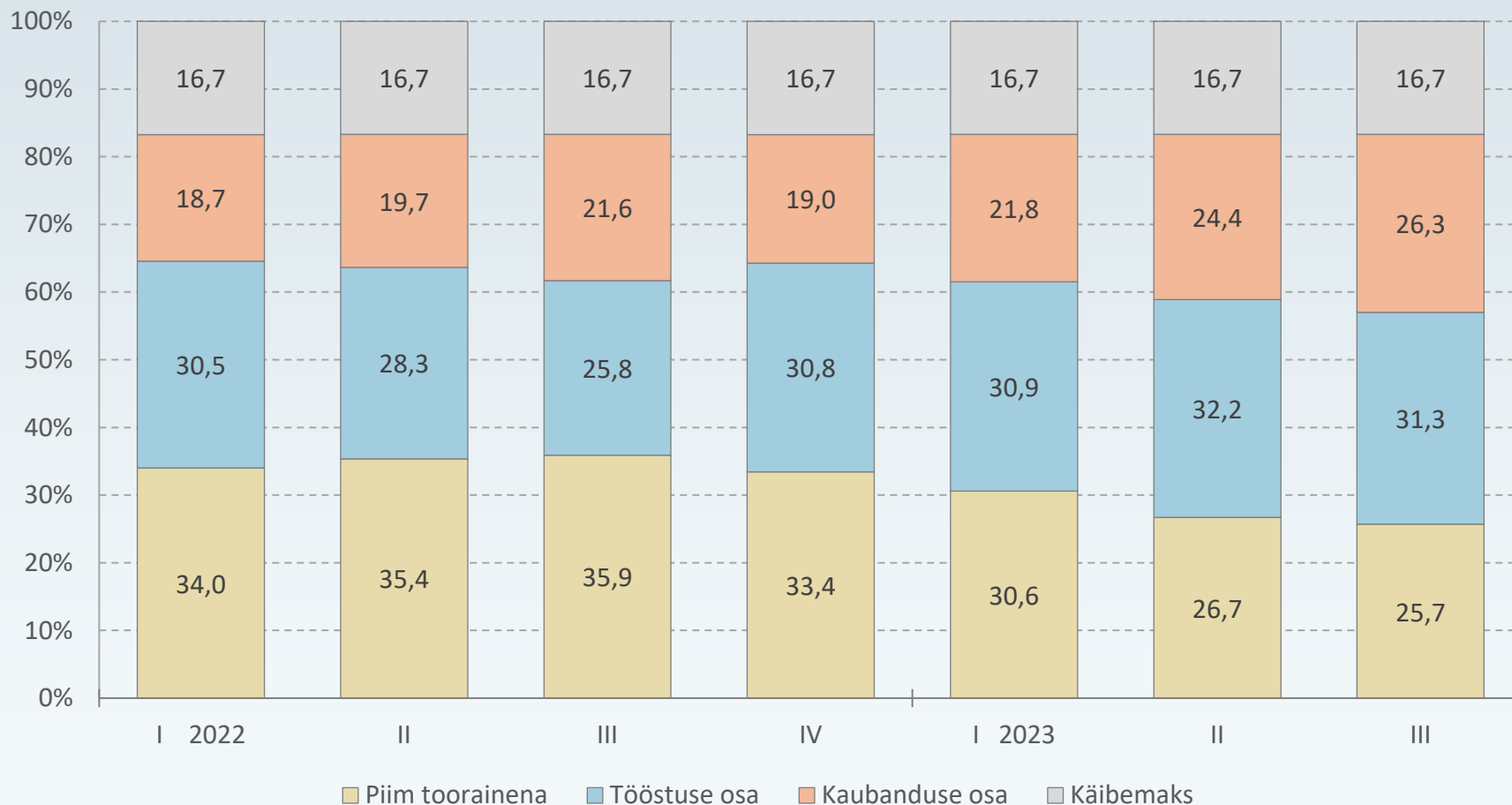
Jaehinna jagunemine: piim 2,5%, 1 l kilepakend (%)

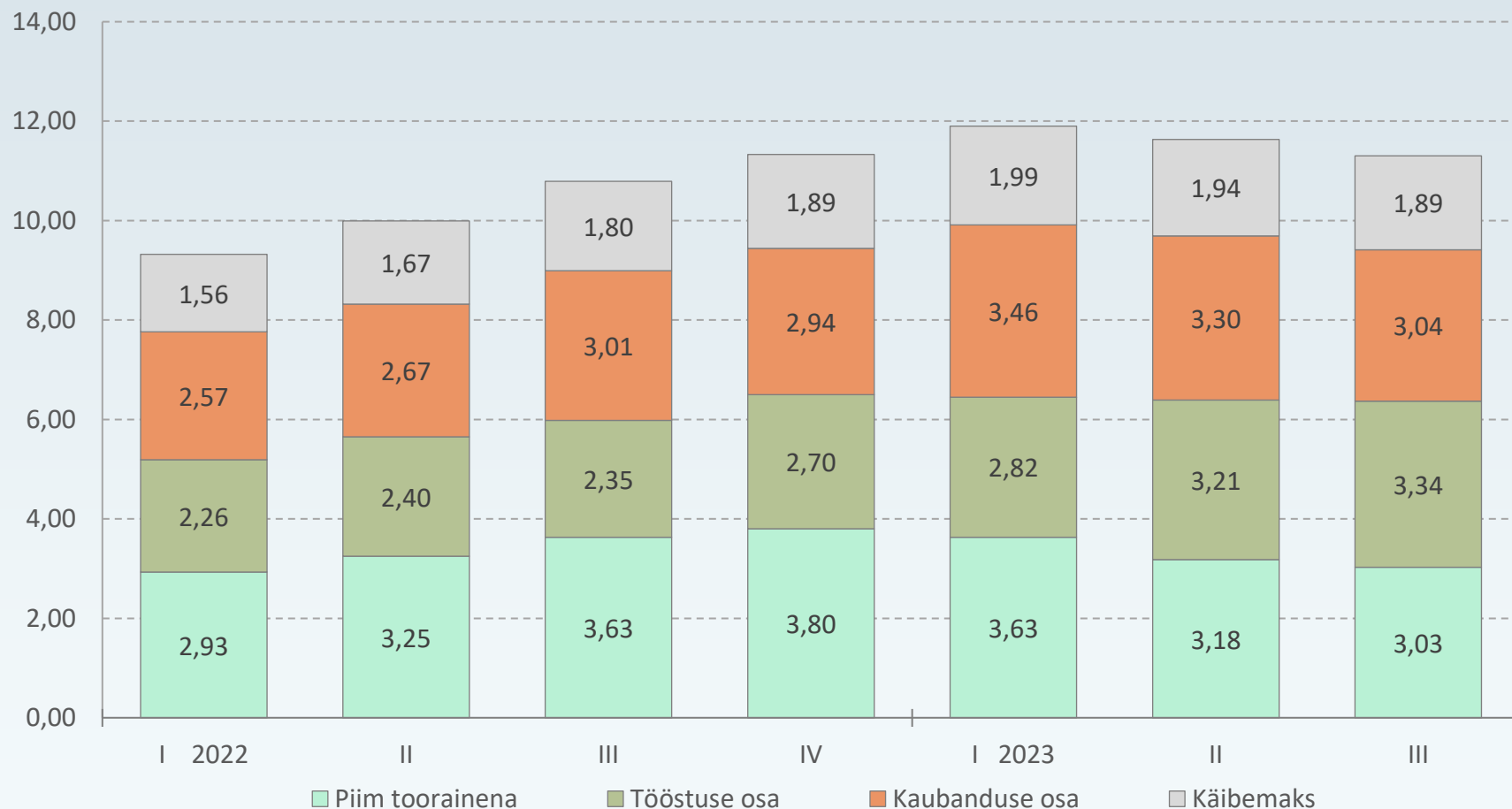
Jaehinna jagunemine: piim 2,5%, 1 l purepakend (€/l)

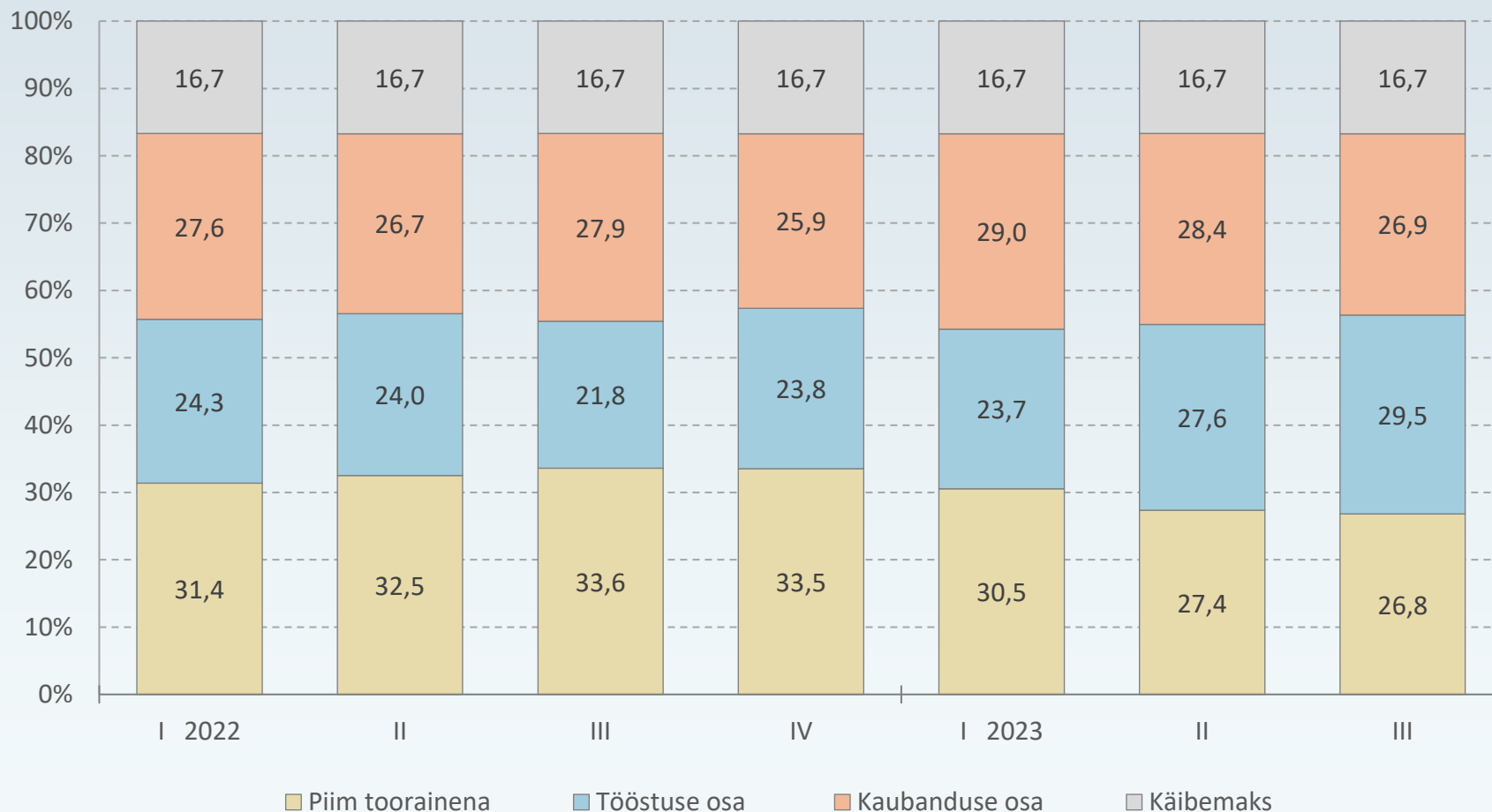
Jaehinna jagunemine: piim 2,5%, 1 l purepakend (%)

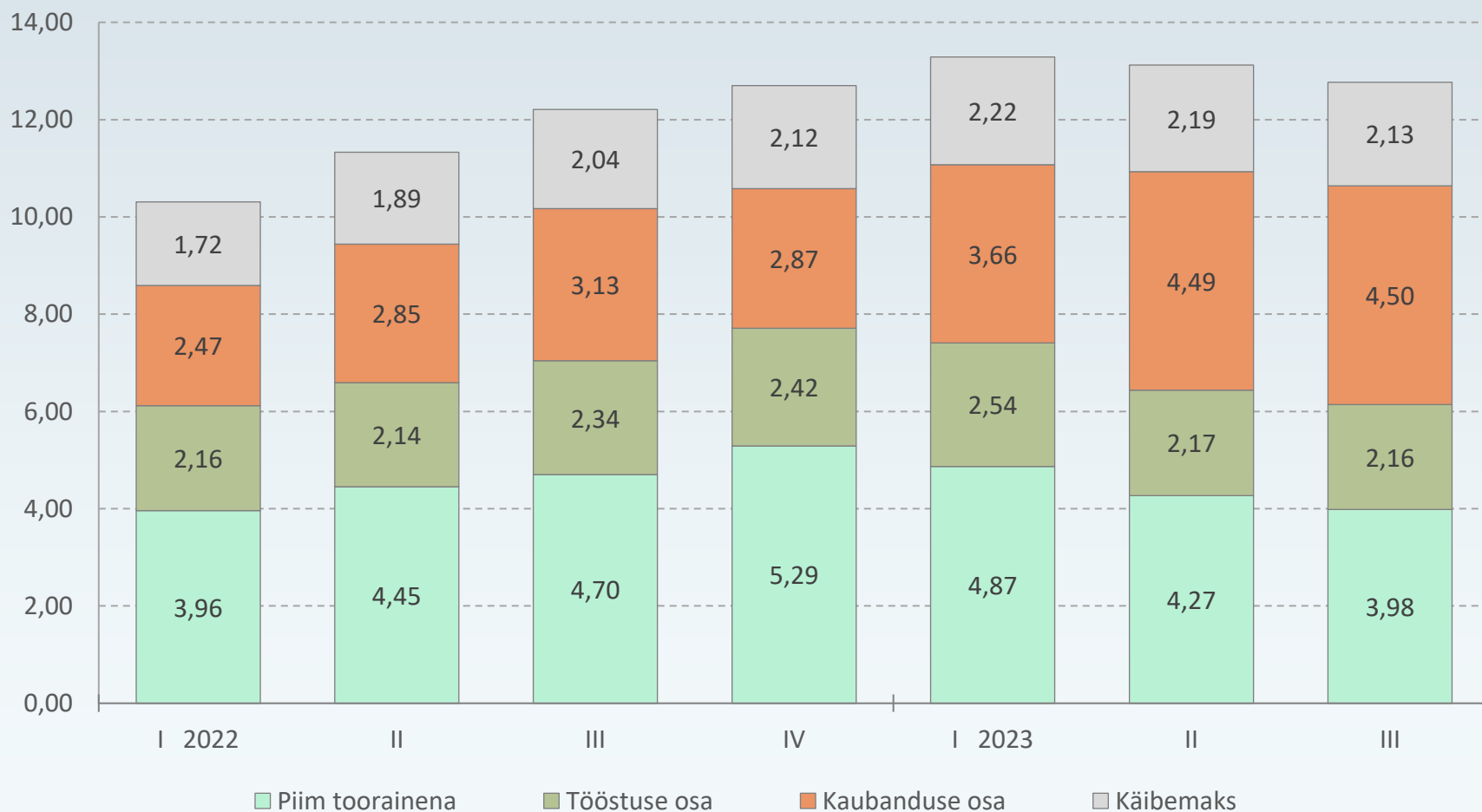
Jaehinna jagunemine: juust Edam (€/kg)

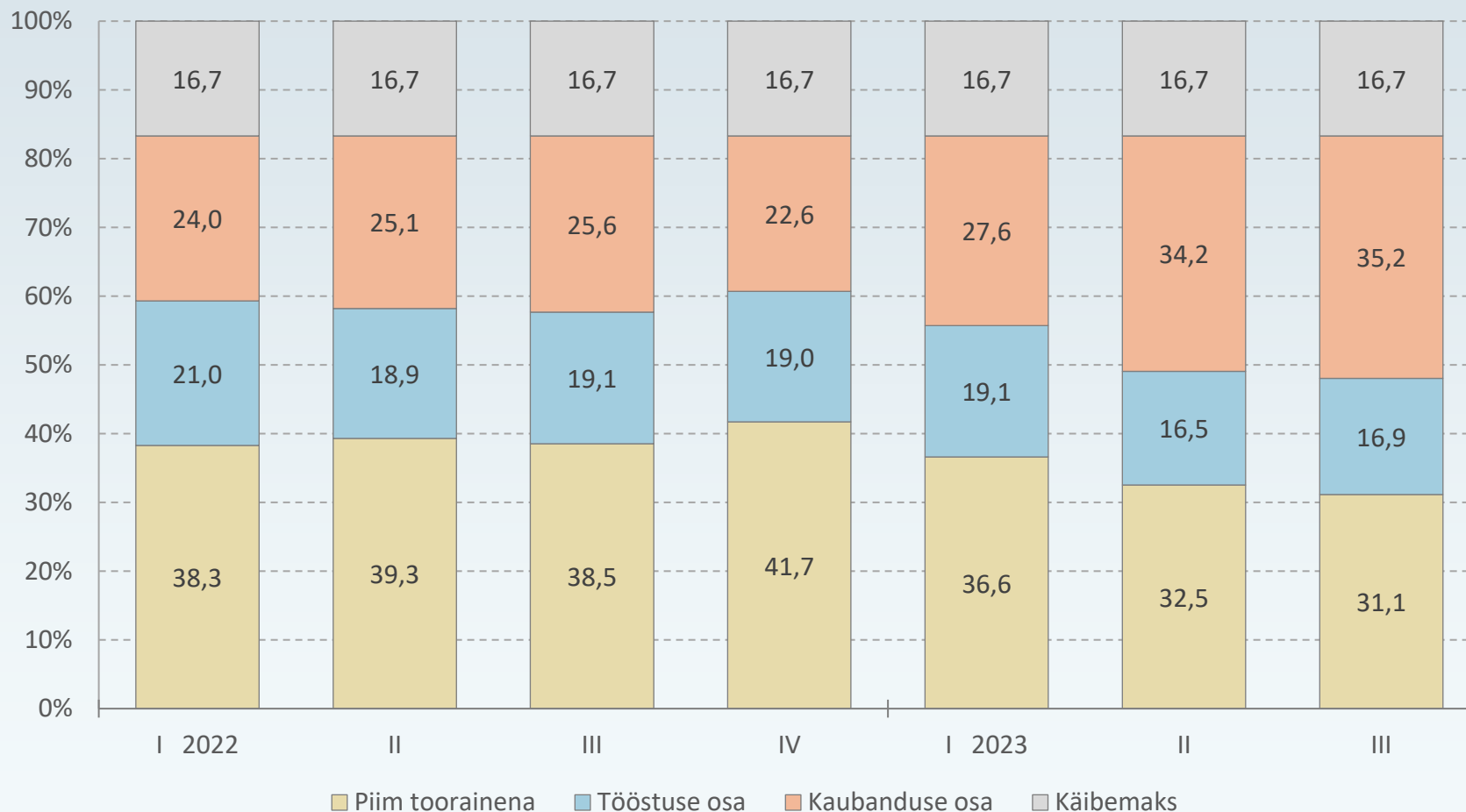
Jaehinna jagunemine: juust Edam (%)

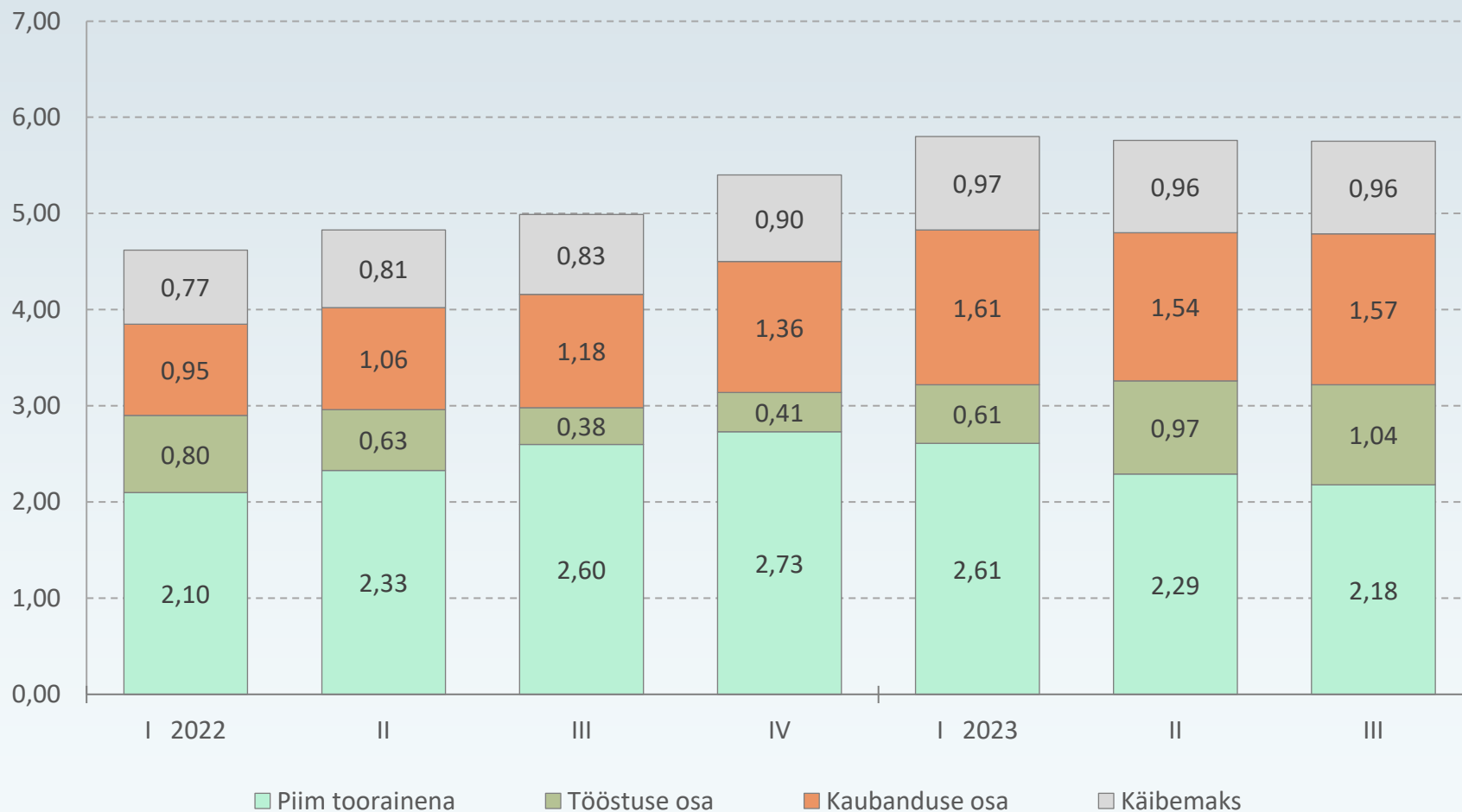
Jaehinna jagunemine: või (€/kg)

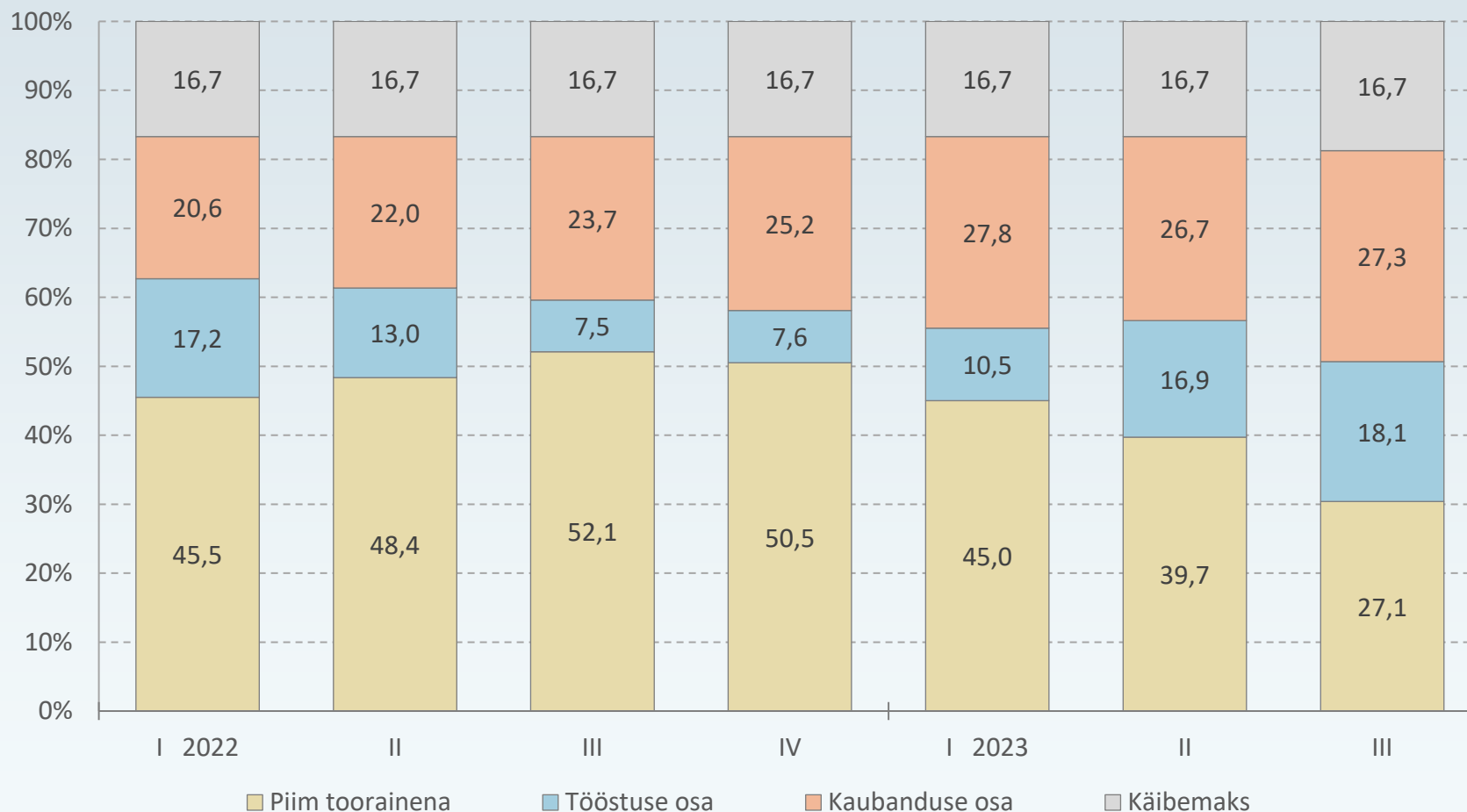
Jaehinna jagunemine: või (%)

Jaehinna jagunemine: kodujuust (€/kg)

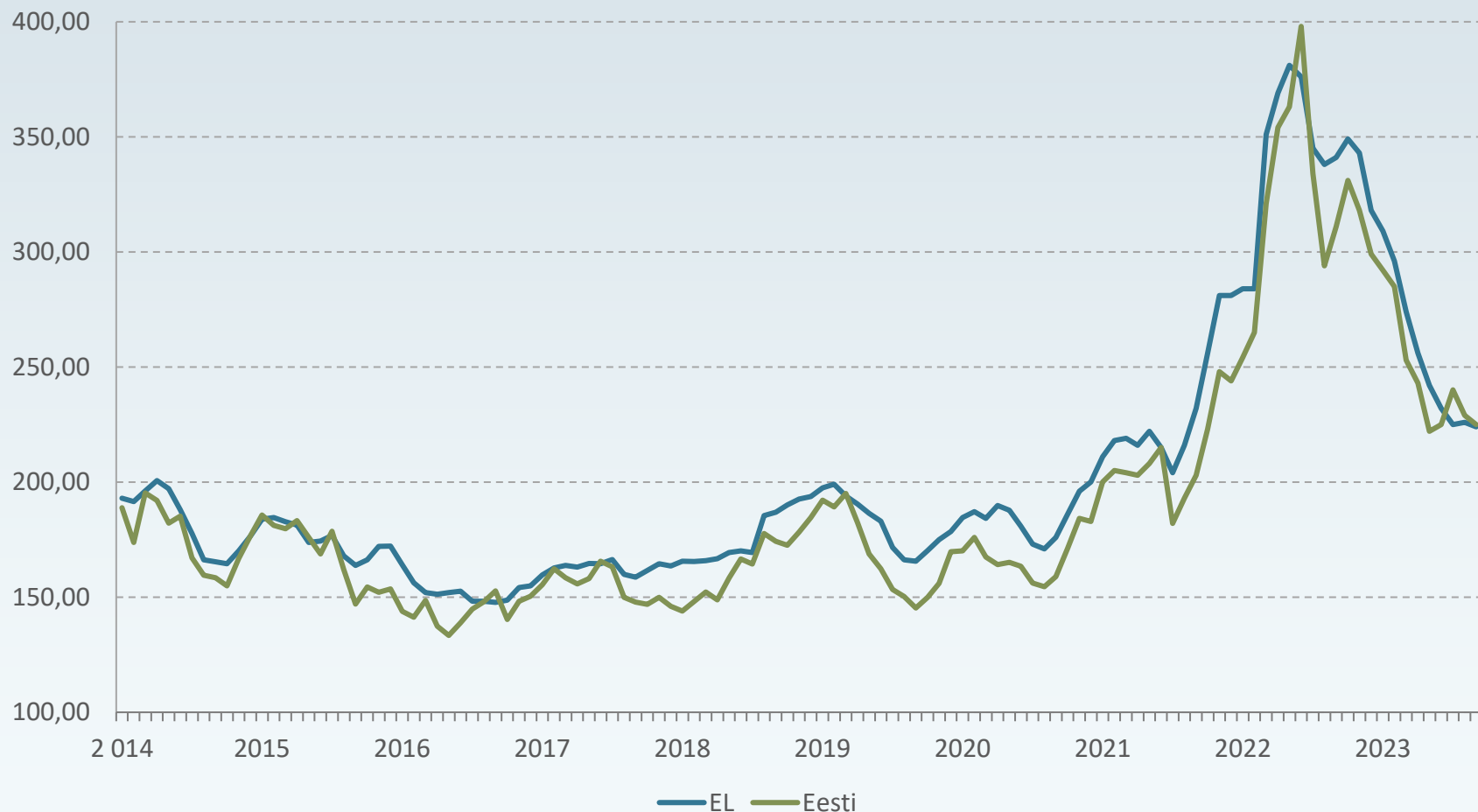
Jaehinna jagunemine: kodujuust (%)

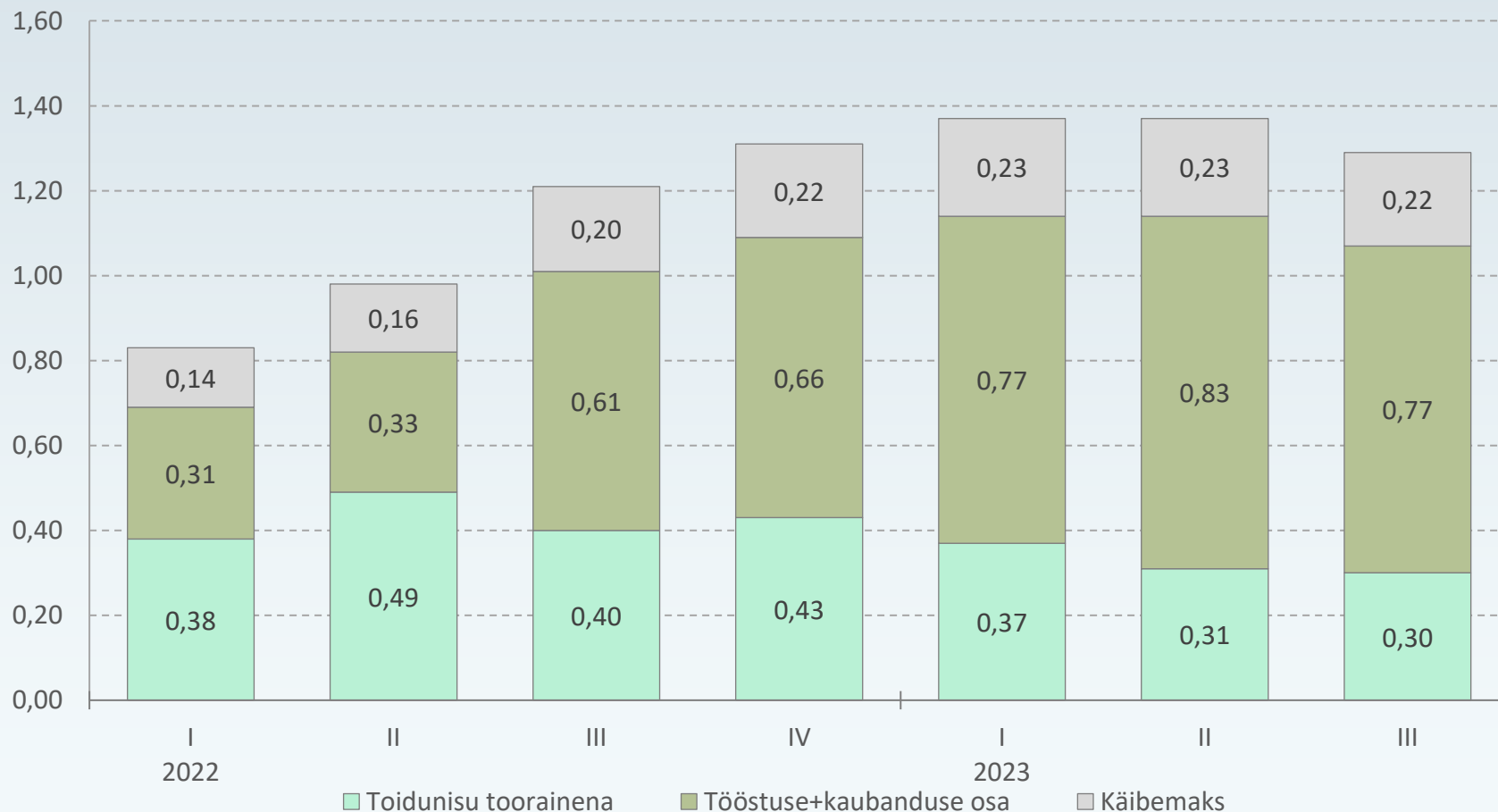

TERAVILJATOOTED

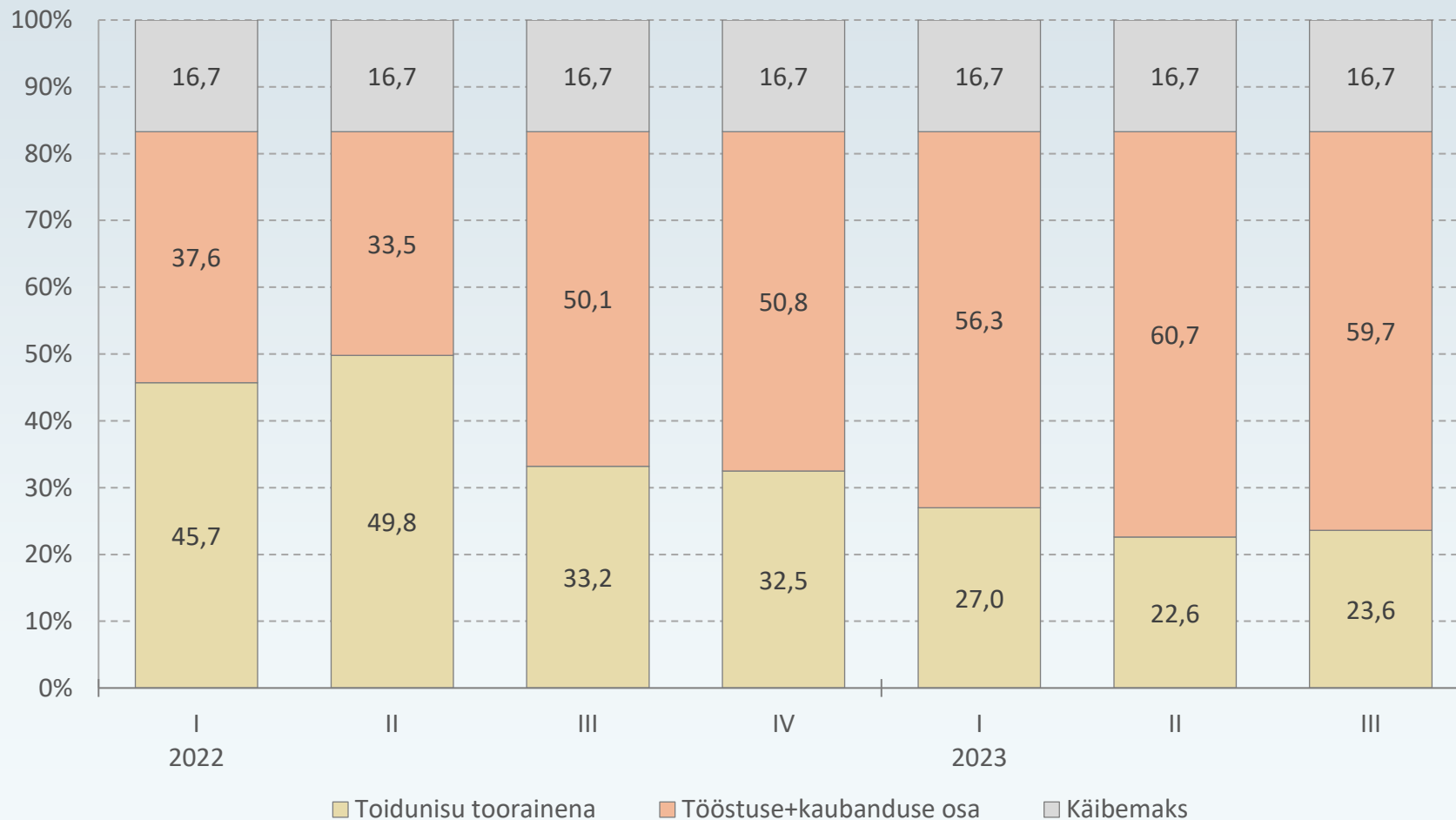
Toidunisu kokkuostuhind Eestis ja EL-s (€/tonn)

Jaehinna jagunemine: nisujahu (€/kg)

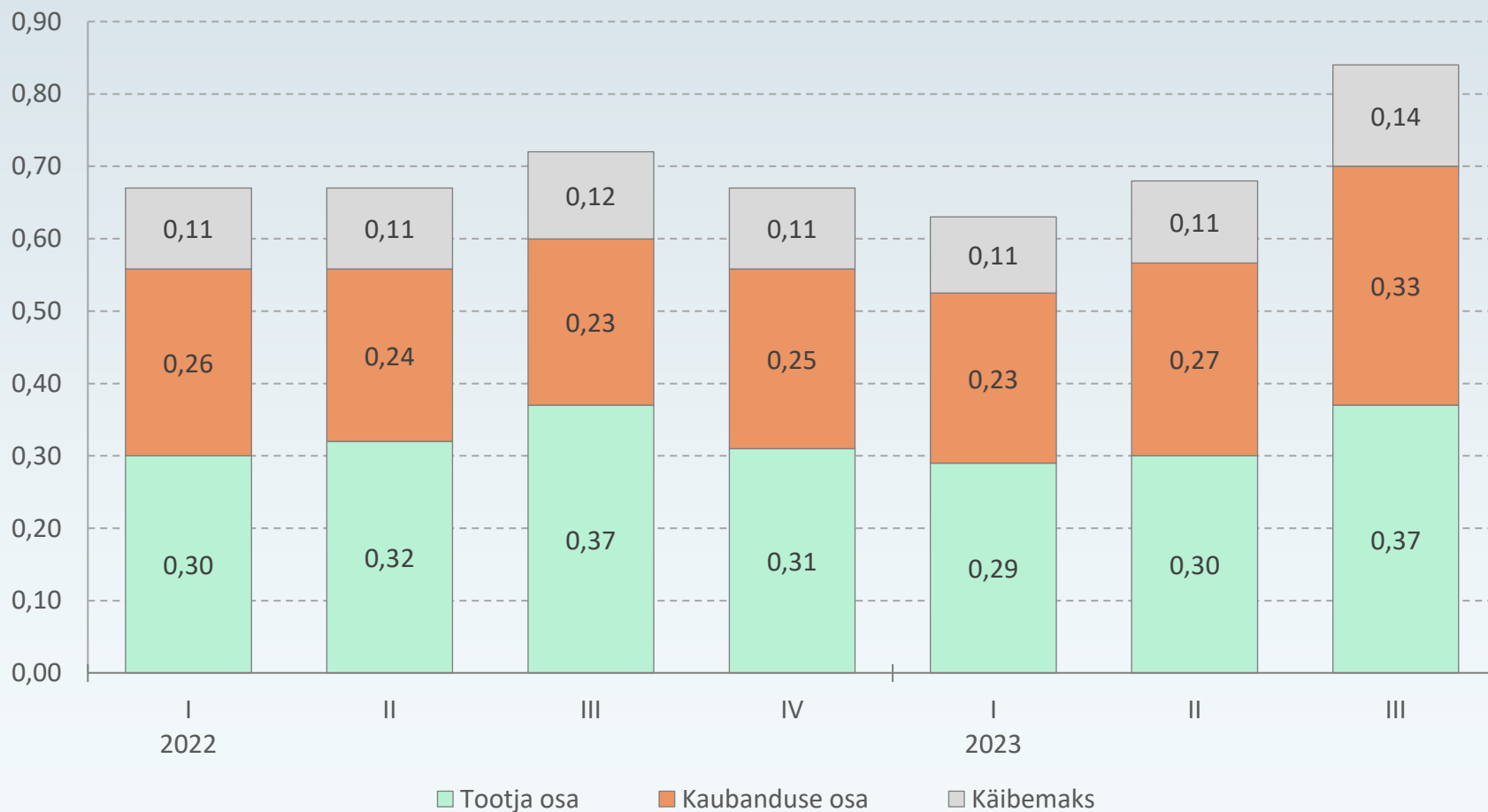
Jaehinna jagunemine: nisujahu (%)

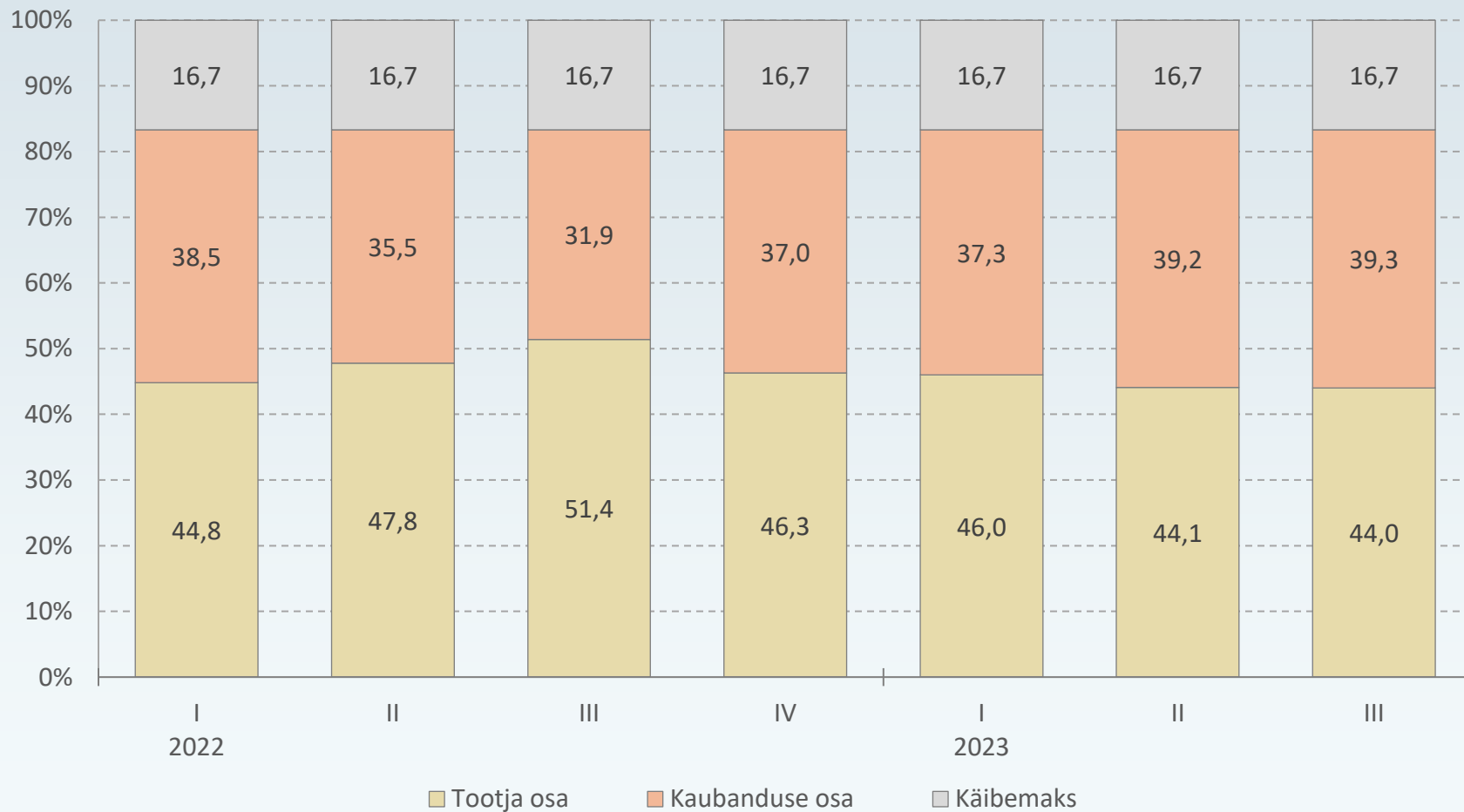

KÖÖGIVILI

Jaehinna jagunemine: (tava)kartul, (€/kg)

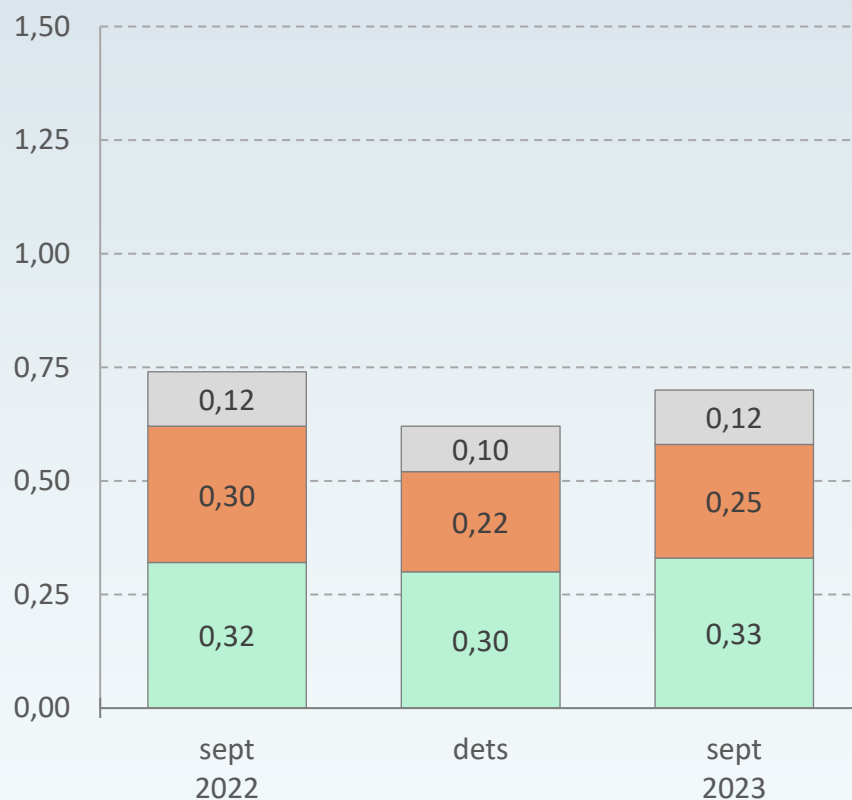

Jaehinna jagunemine: (tava)kartul (%)

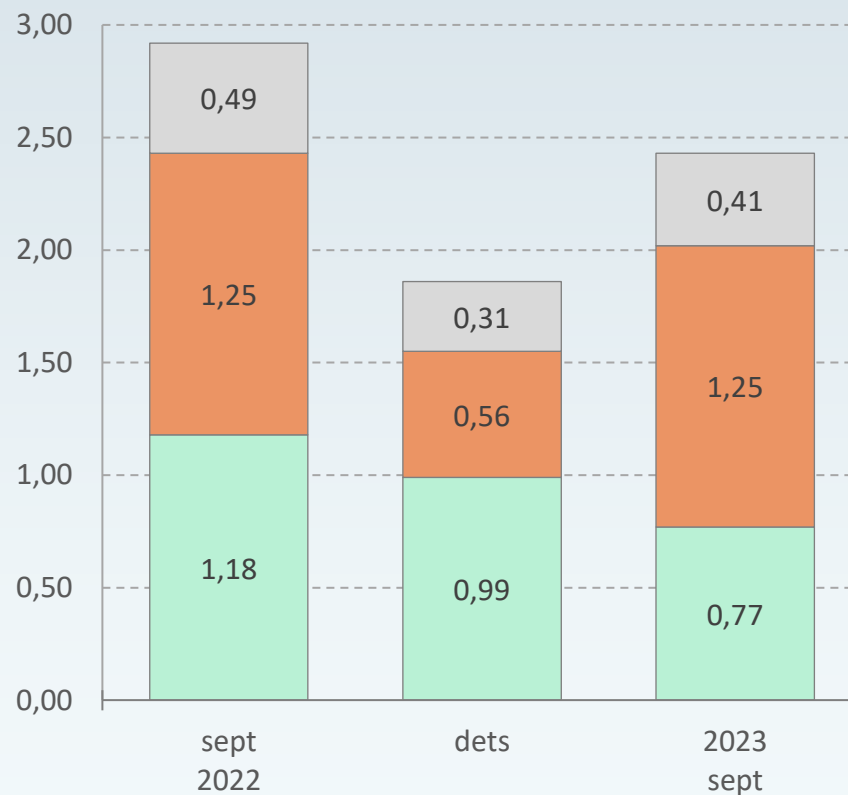
Jaehinna jagunemine (€/kg)

Tavakartul

■ Tootja osa
 ■ Kaubanduse osa
 ■ Käibemaks

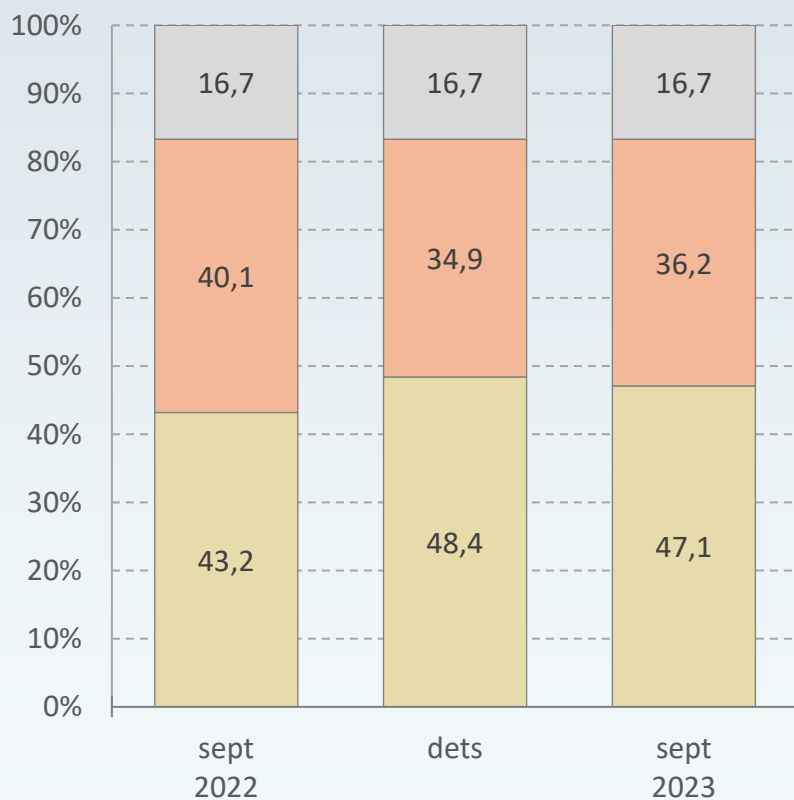
Mahekartul

■ Tootja osa
 ■ Kaubanduse osa
 ■ Käibemaks

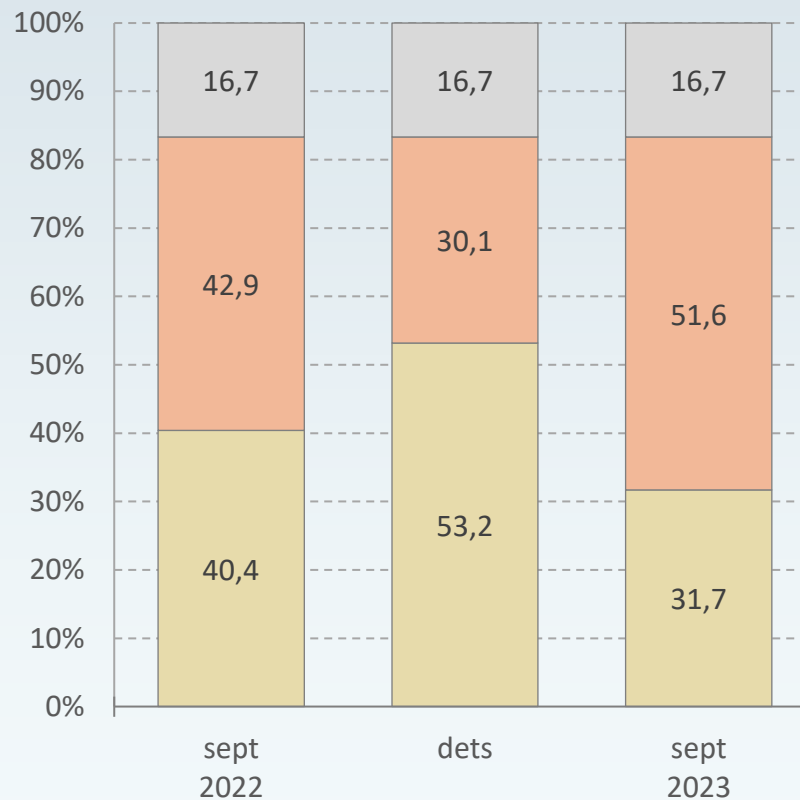
Jaehinna jagunemine (%)

Tavakartul

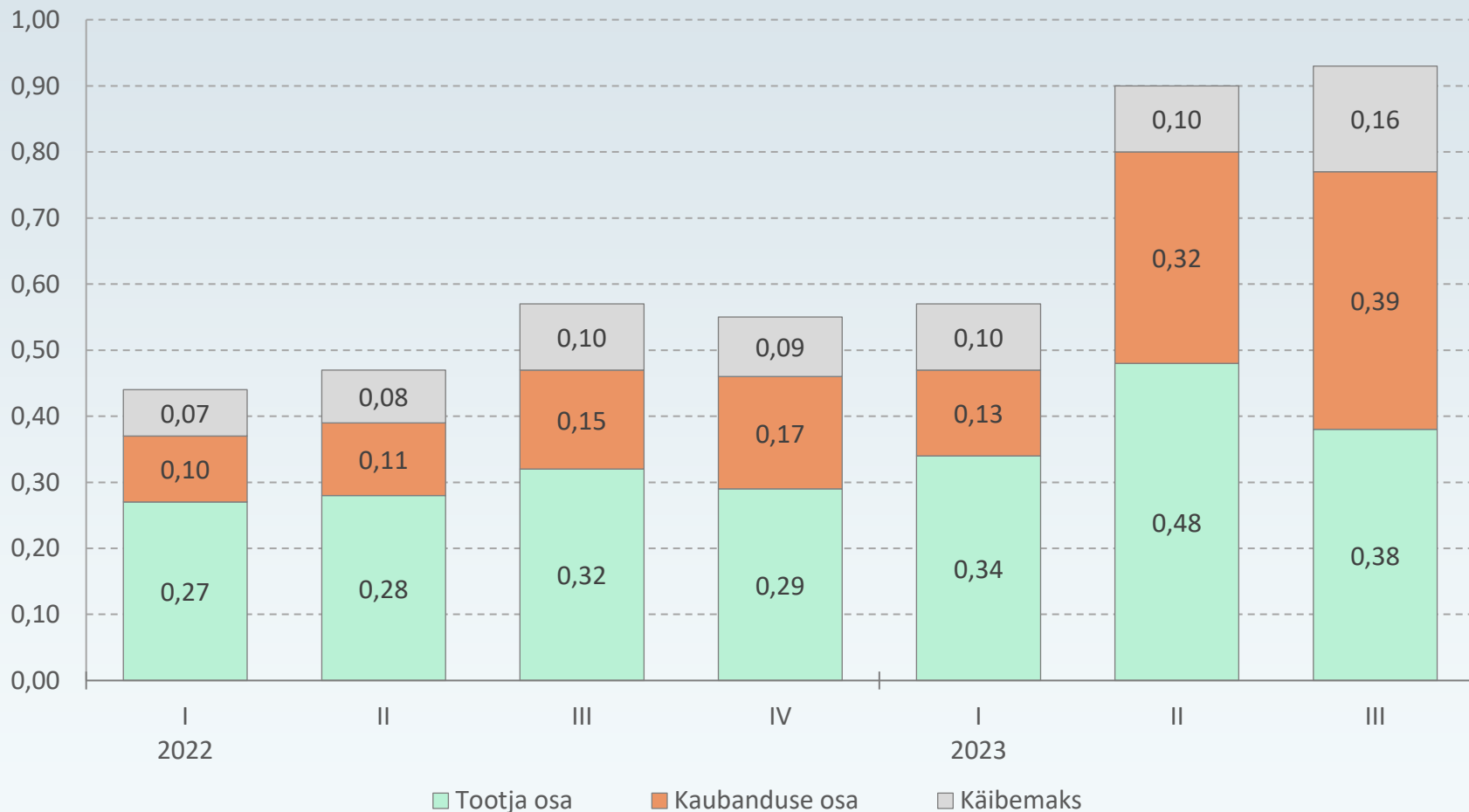
■ Tootja osa ■ Kaubanduse osa ■ Käibemaks

Mahekartul

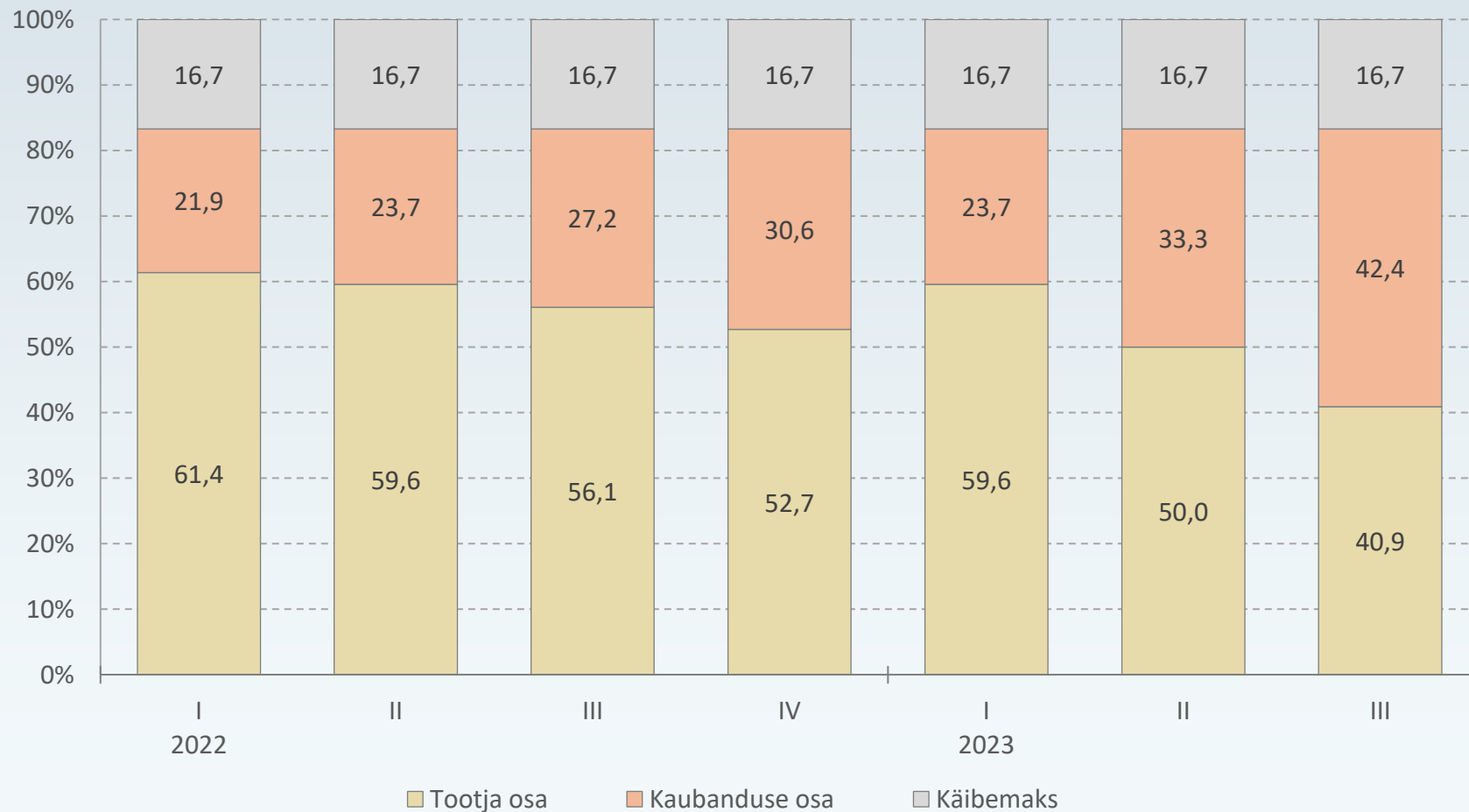

■ Tootja osa ■ Kaubanduse osa ■ Käibemaks

Jaehinna jagunemine: (tava)porgand (€/kg)

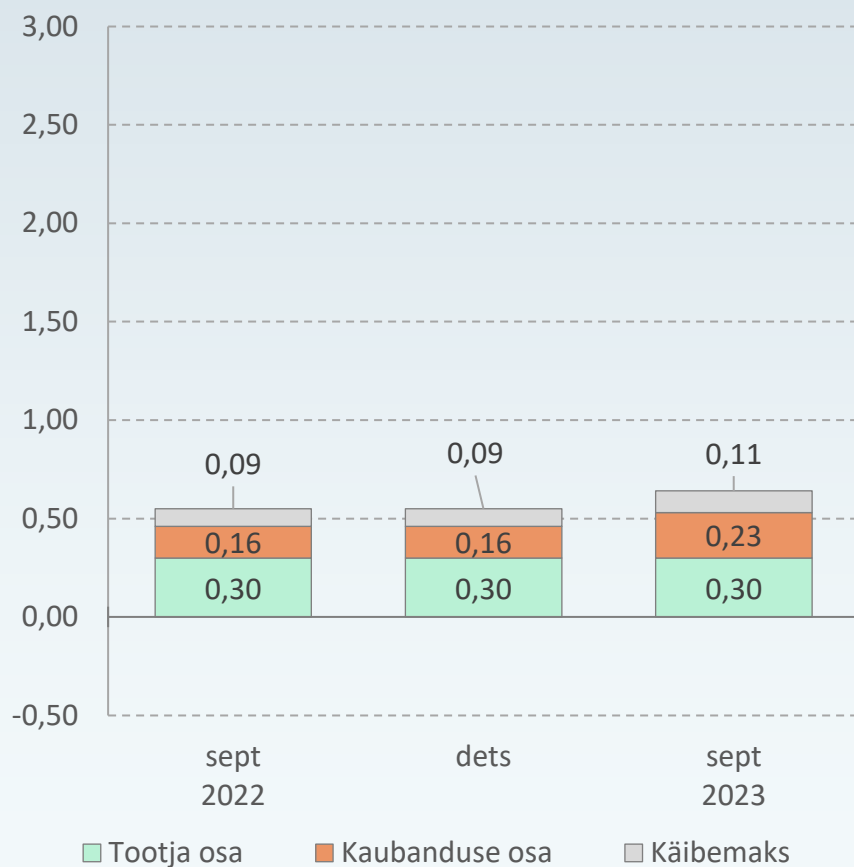

Jaehinna jagunemine: (tava)porgand (%)

Jaehinna jagunemine (€/kg)

Tavaporgand

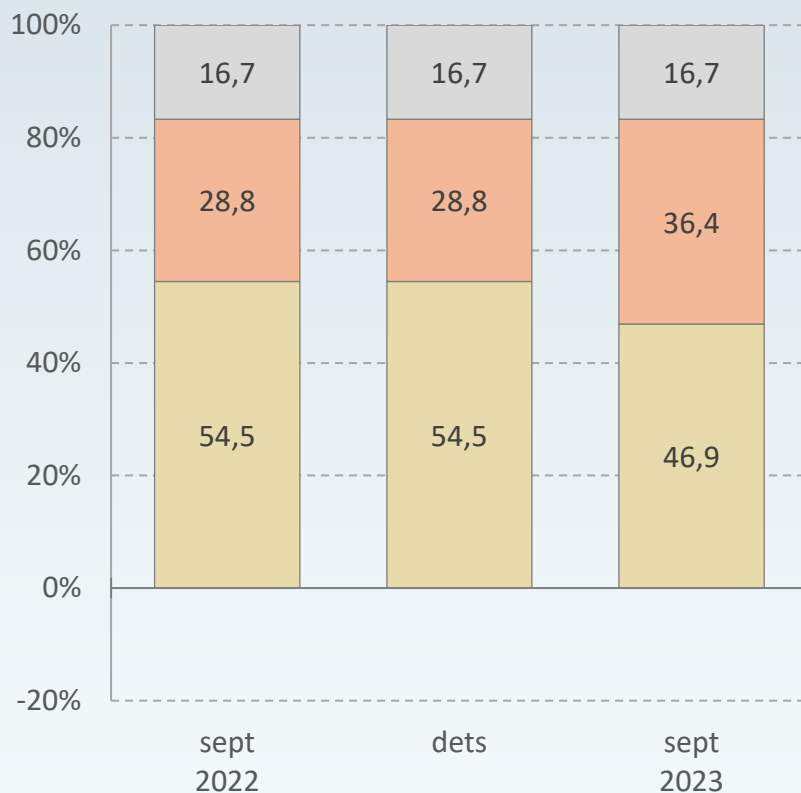

Maheporgand

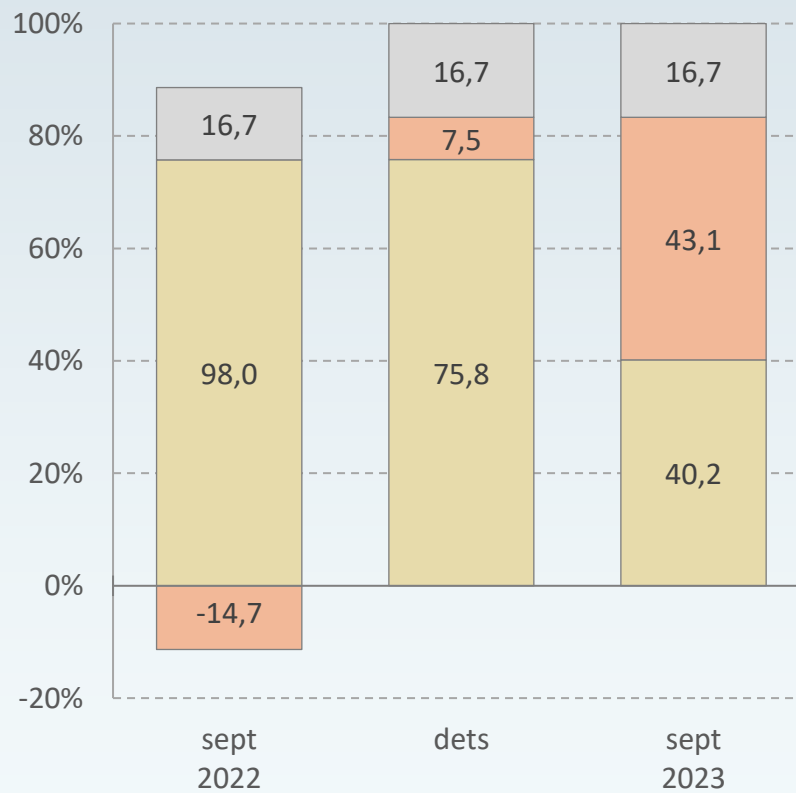
Jaehindade jagunemine (%)

Tavaporgand

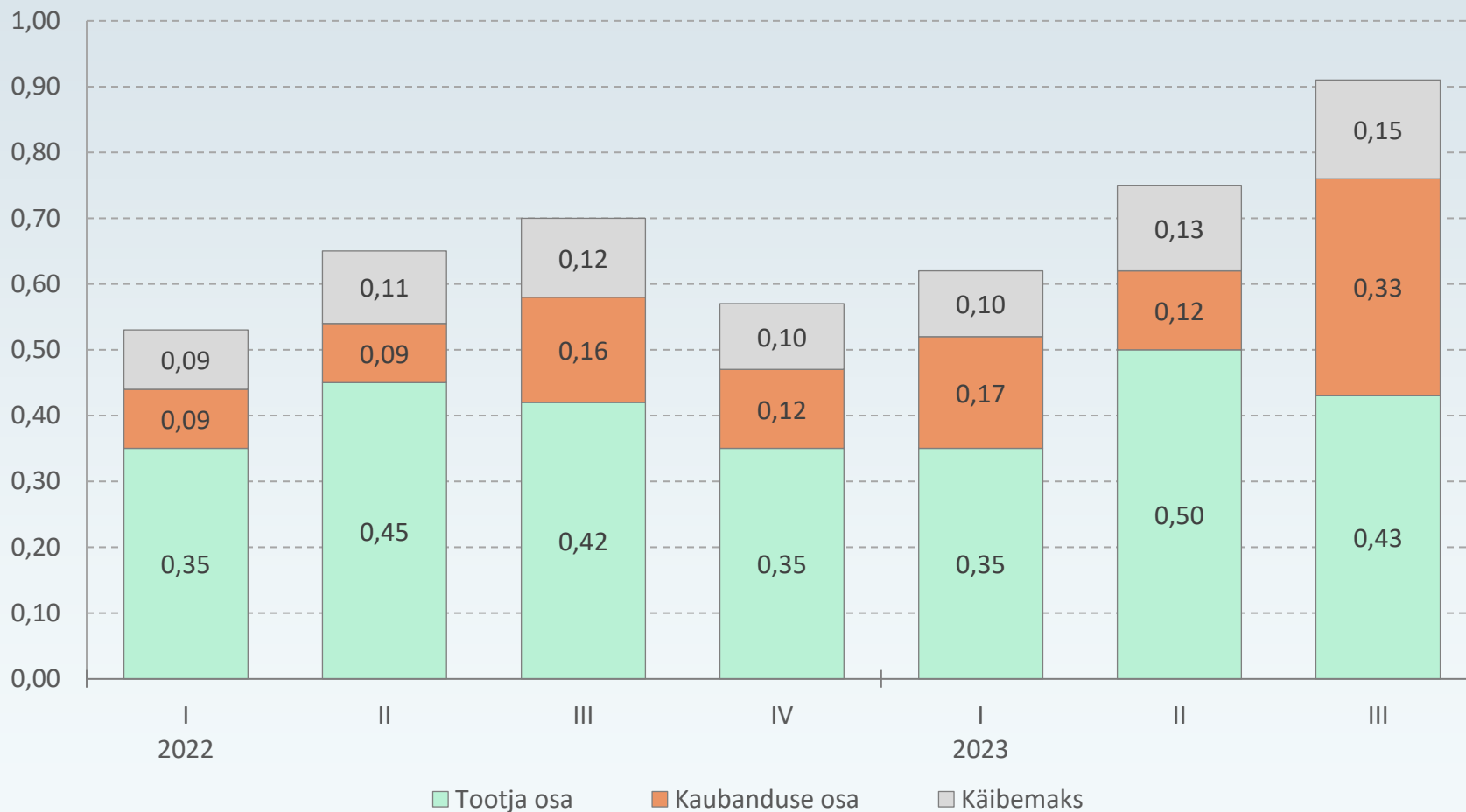
■ Tootja osa ■ Kaubanduse osa ■ Käibemaks

Maheporgand

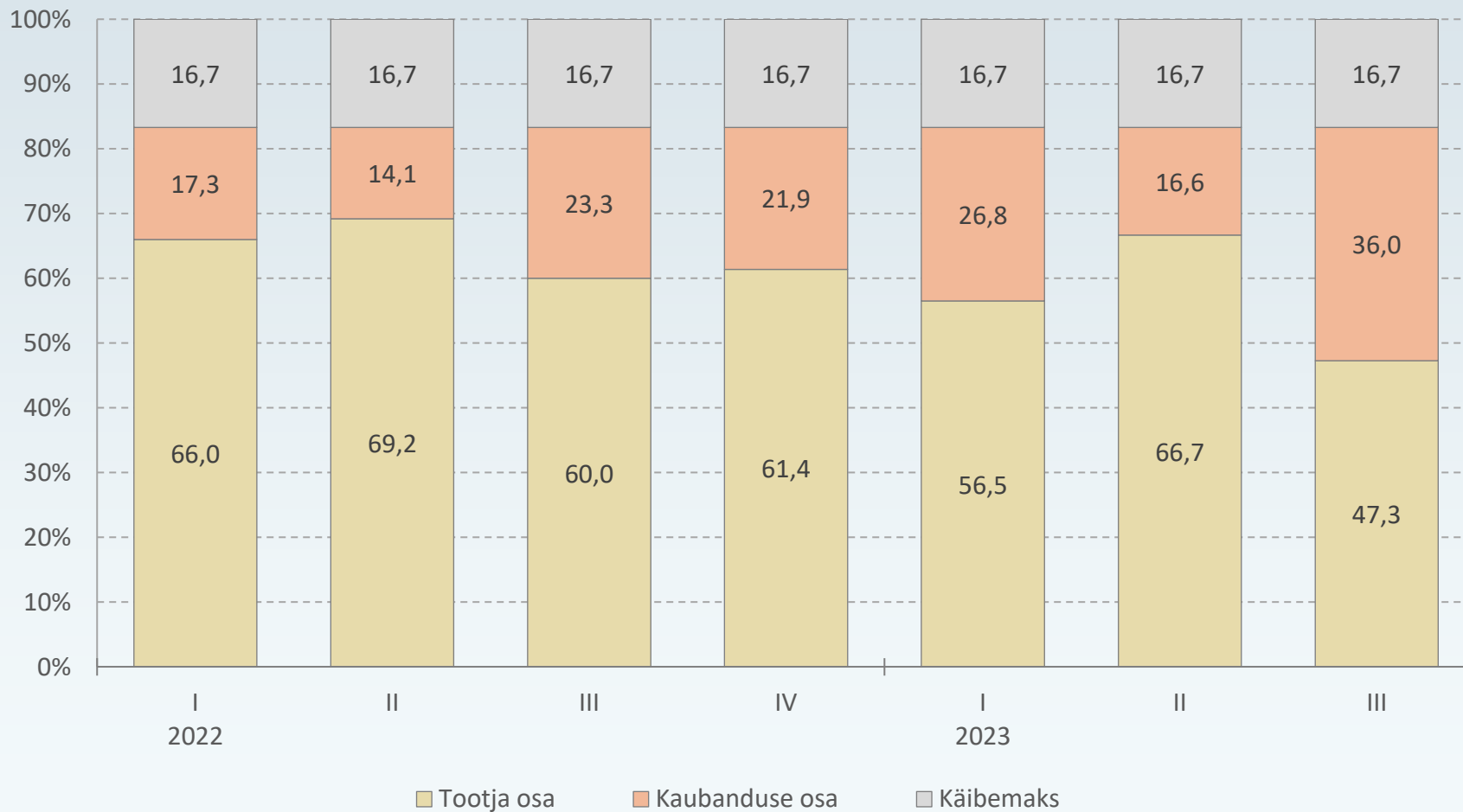

■ Tootja osa ■ Kaubanduse osa ■ Käibemaks

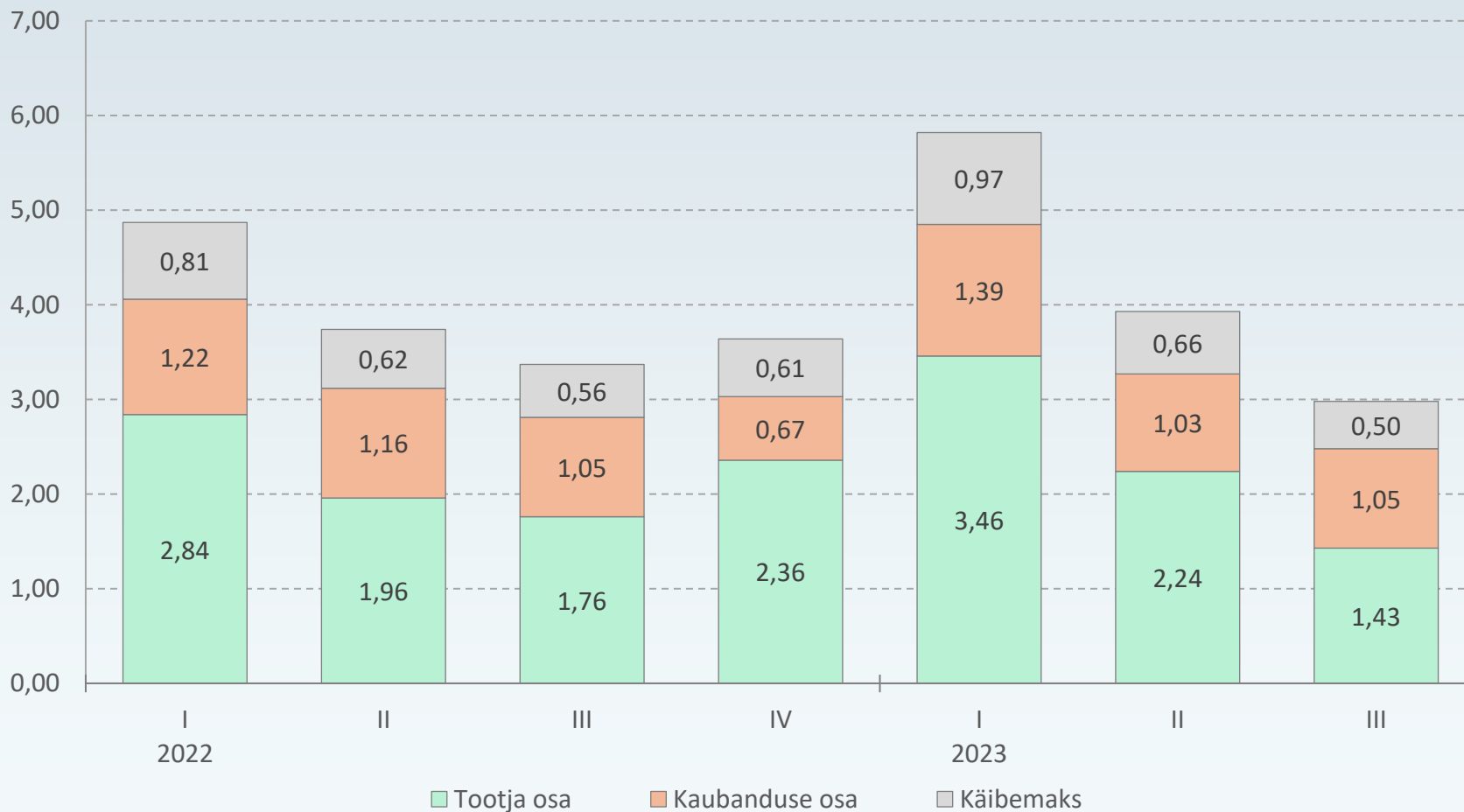
Jaehinna jagunemine: peakapsas (€/kg)

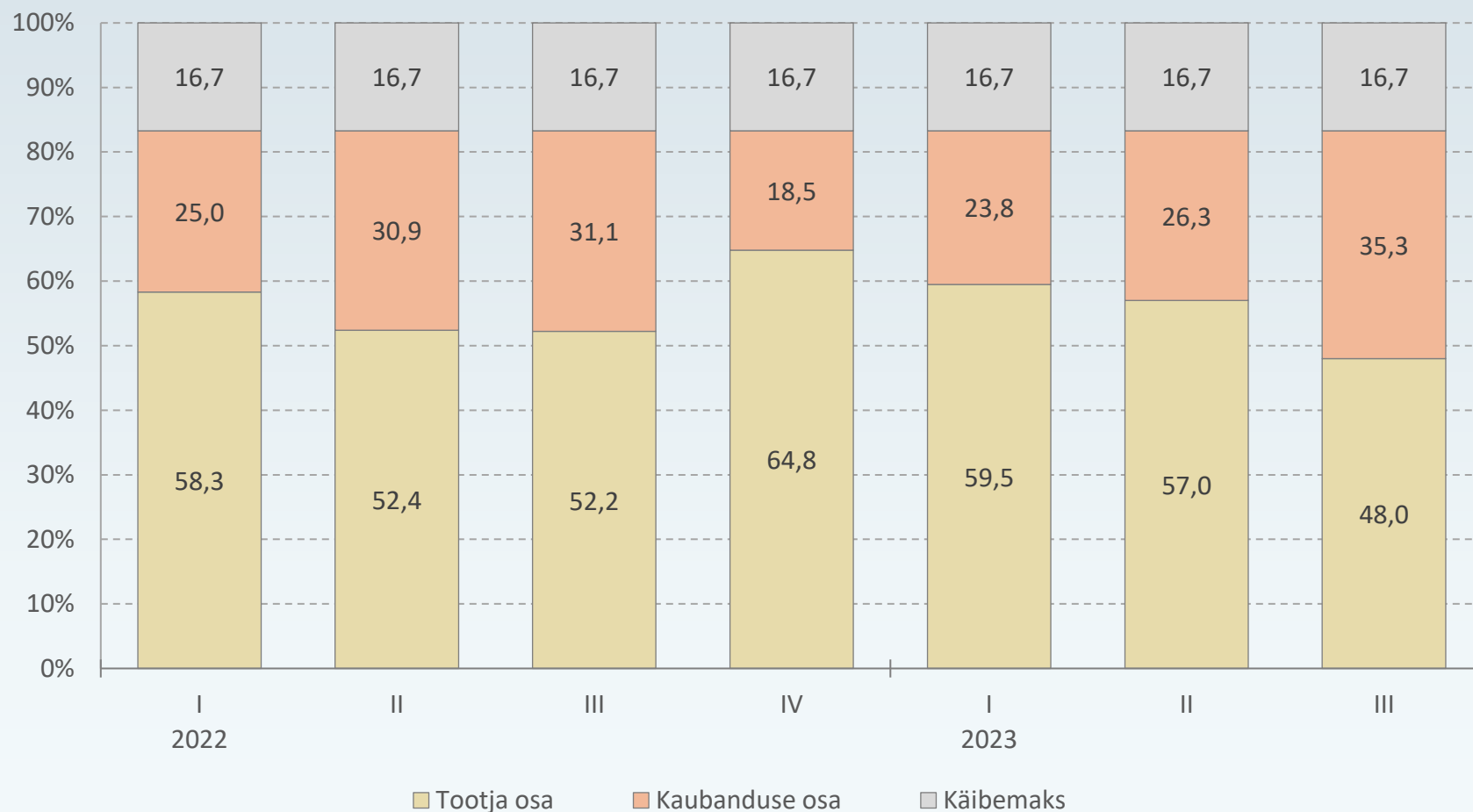
Jaehinna jagunemine: peakapsas (%)

Jaehinna jagunemine: kurk (pikk) (€/kg)

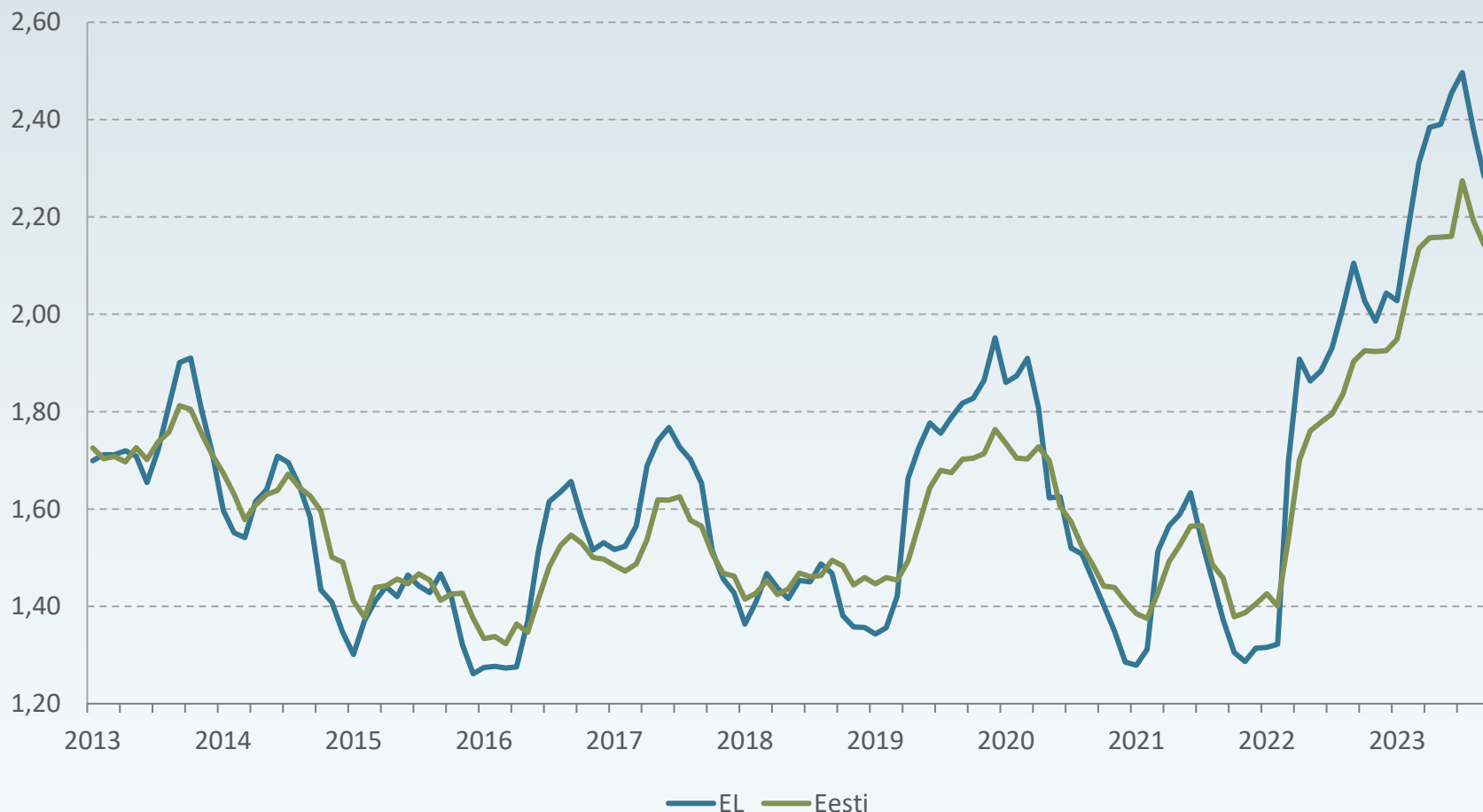
Jaehinna jagunemine: kurk (pikk) (%)

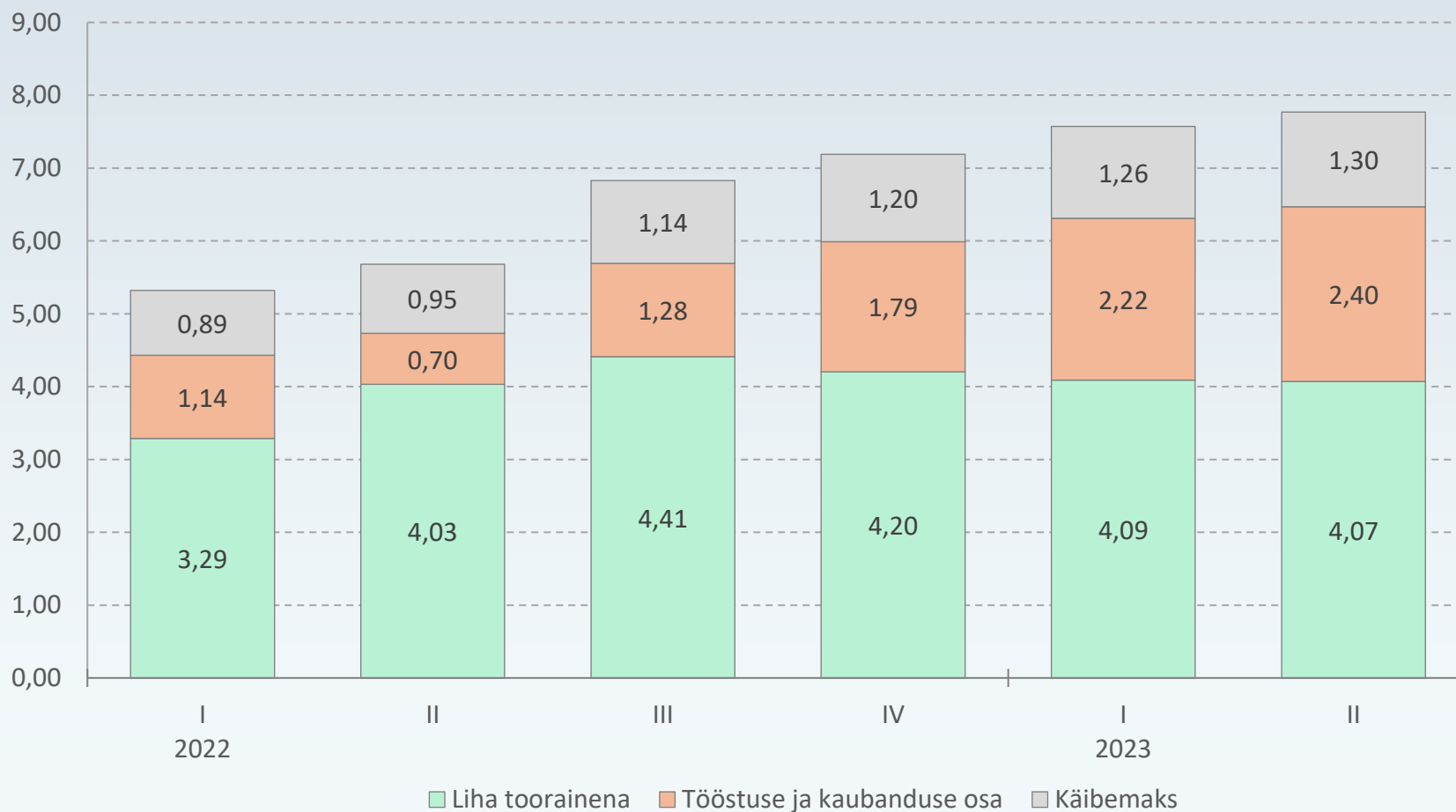

LIHATOOTED JA MUNAD

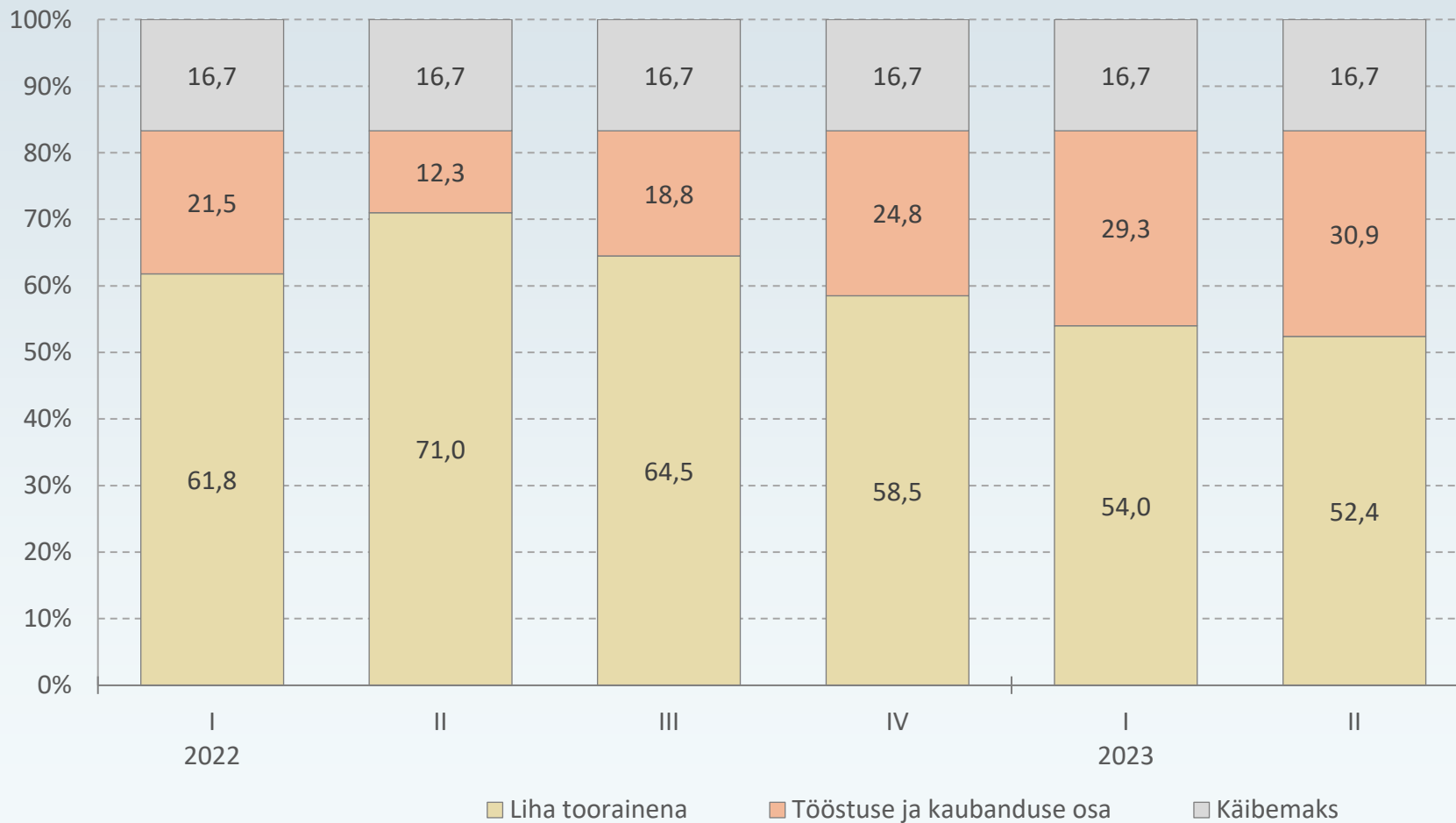
Sealiha kokkuostuhind Eestis ja EL-s (E kategooria, €/kg)

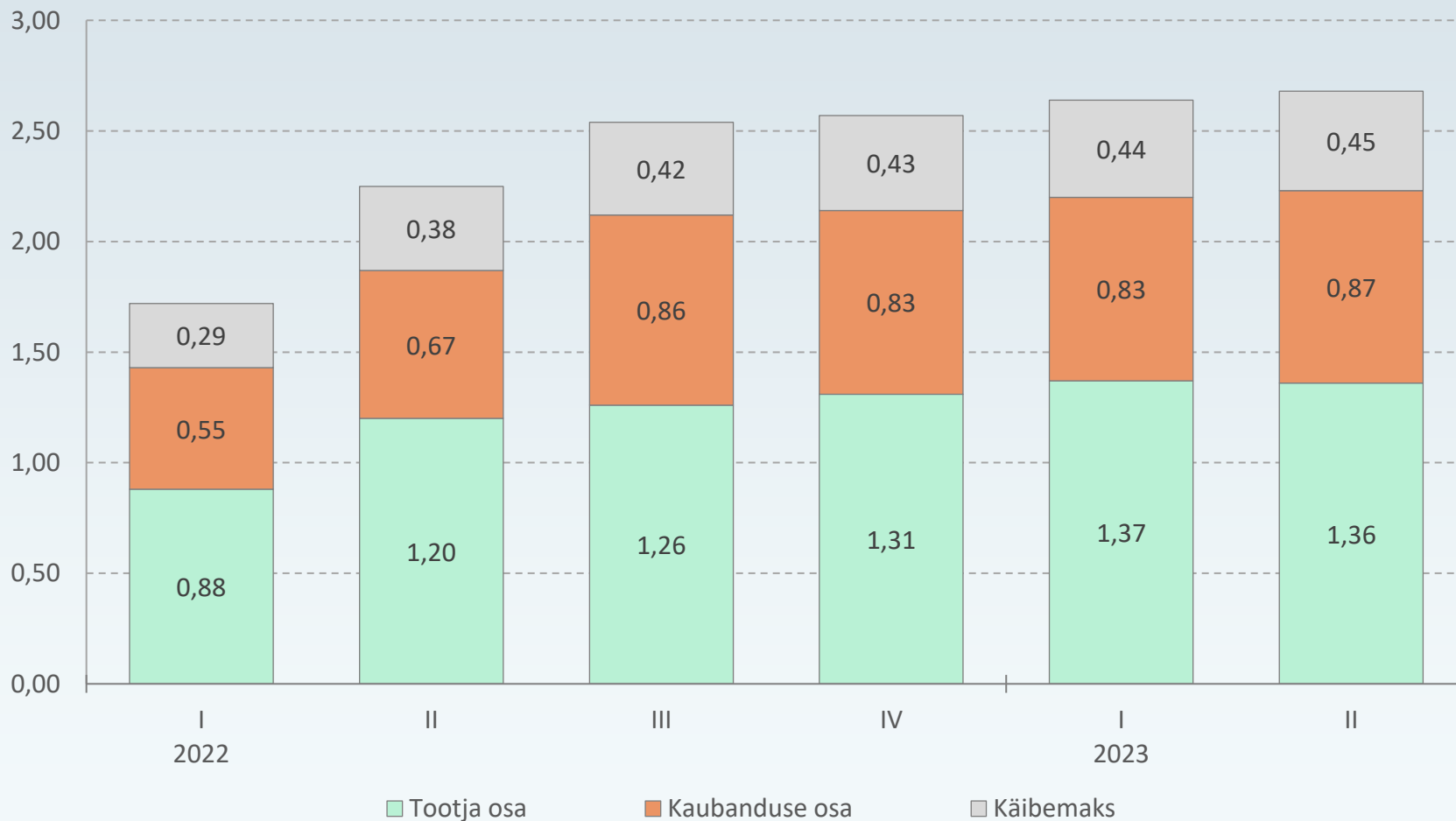
Jaehinna jagunemine: jahutatud kodune hakkliha (€/kg)

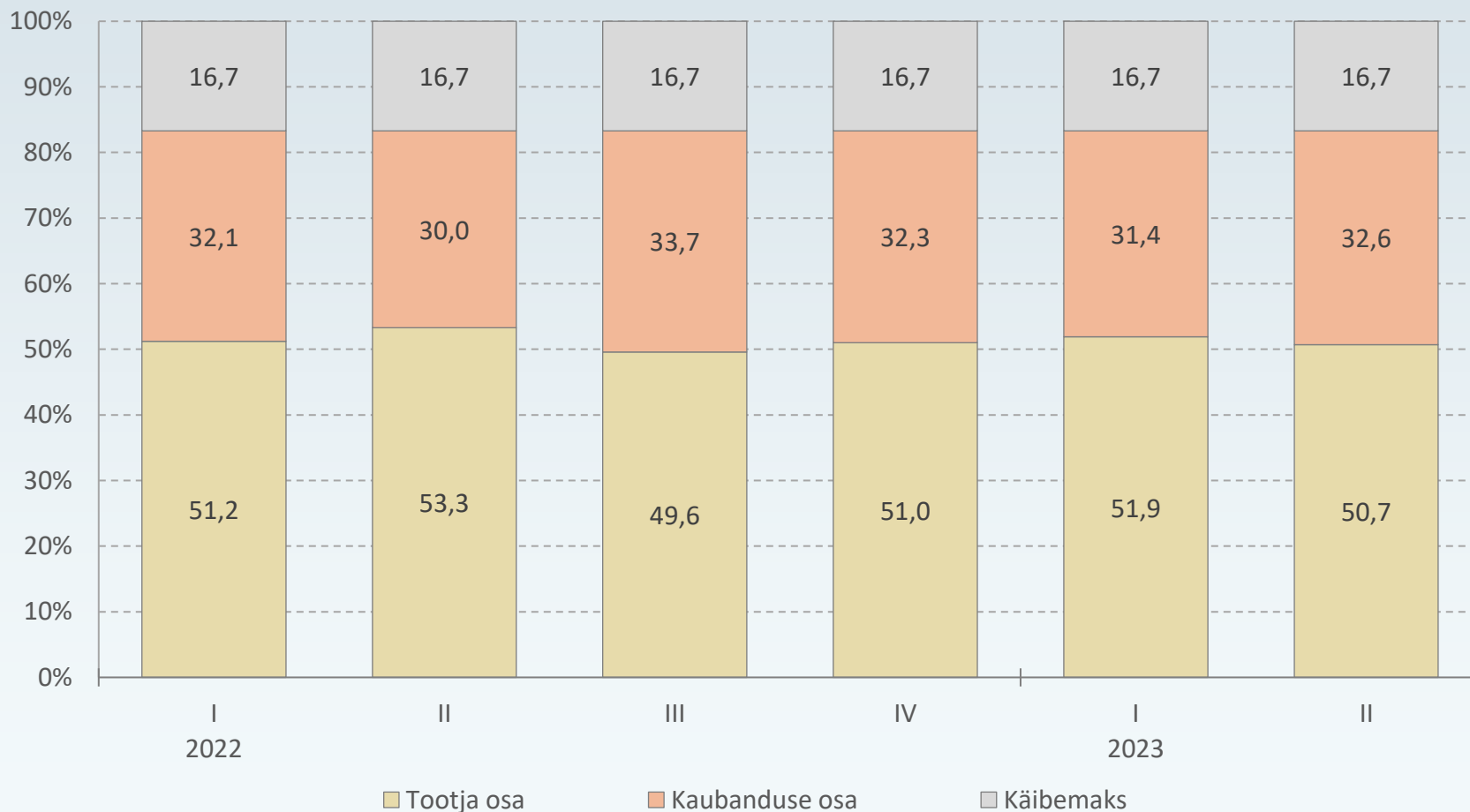
Jaehinna jagunemine: jahutatud kodune hakkliha (%)

Jaehinna jagunemine: (tava)munad (M+L, €/10 tk)

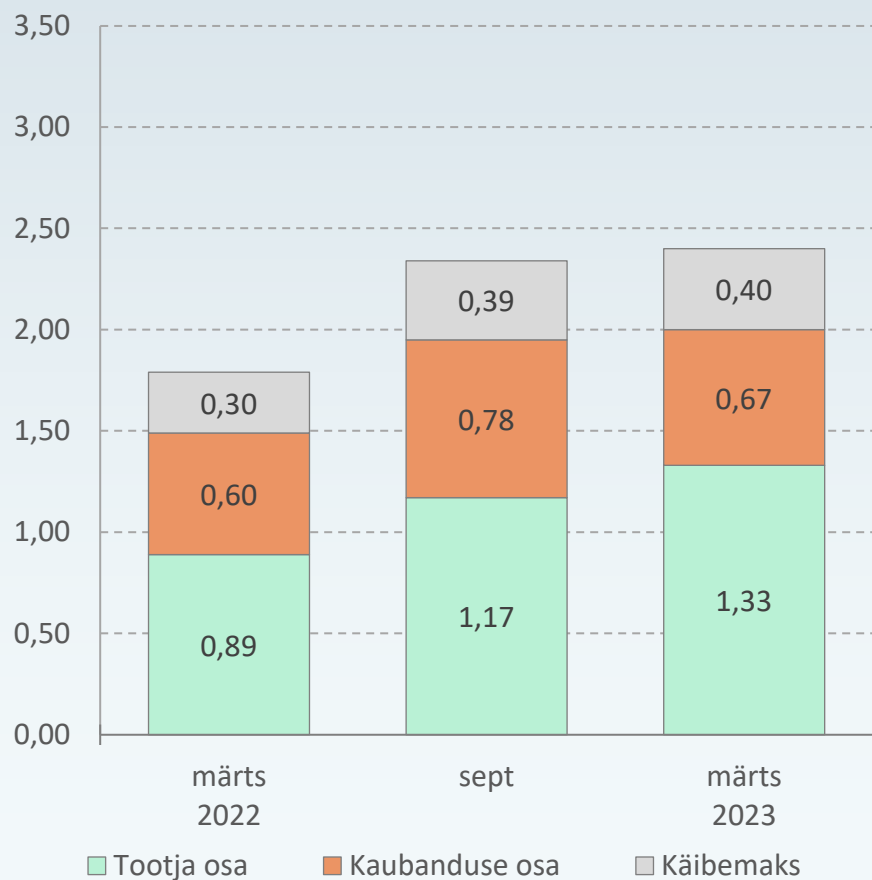

Jaehinna jagunemine: (tava)munad (M+L, %)

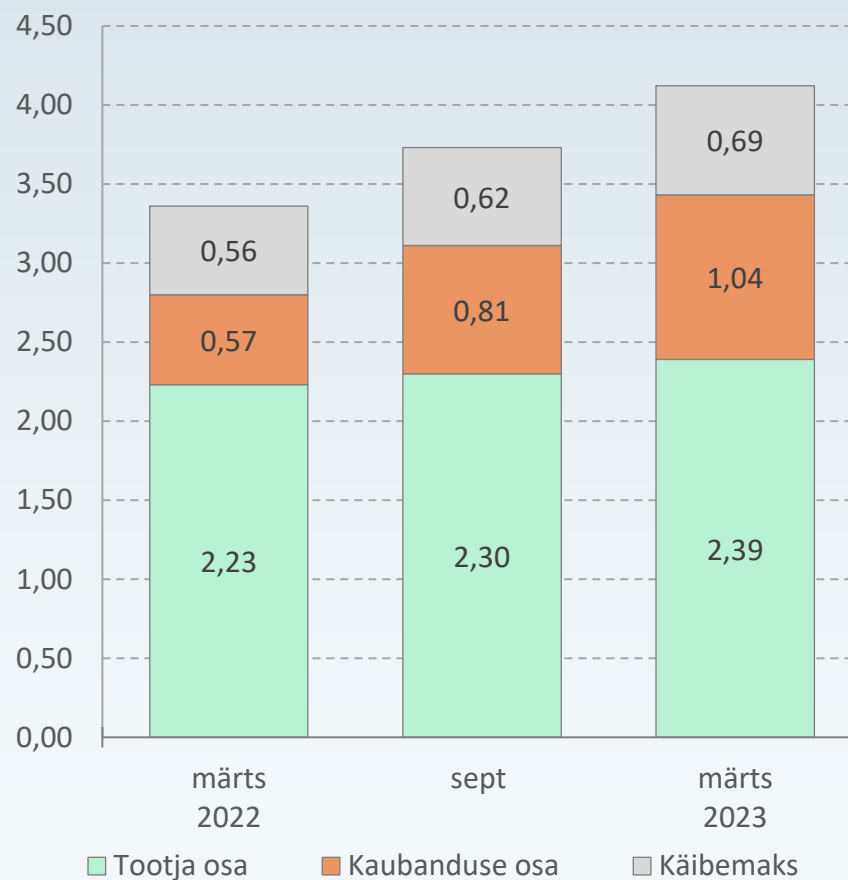

Jaehinna jagunemine (€/10 tk)

Tavamunad (M)

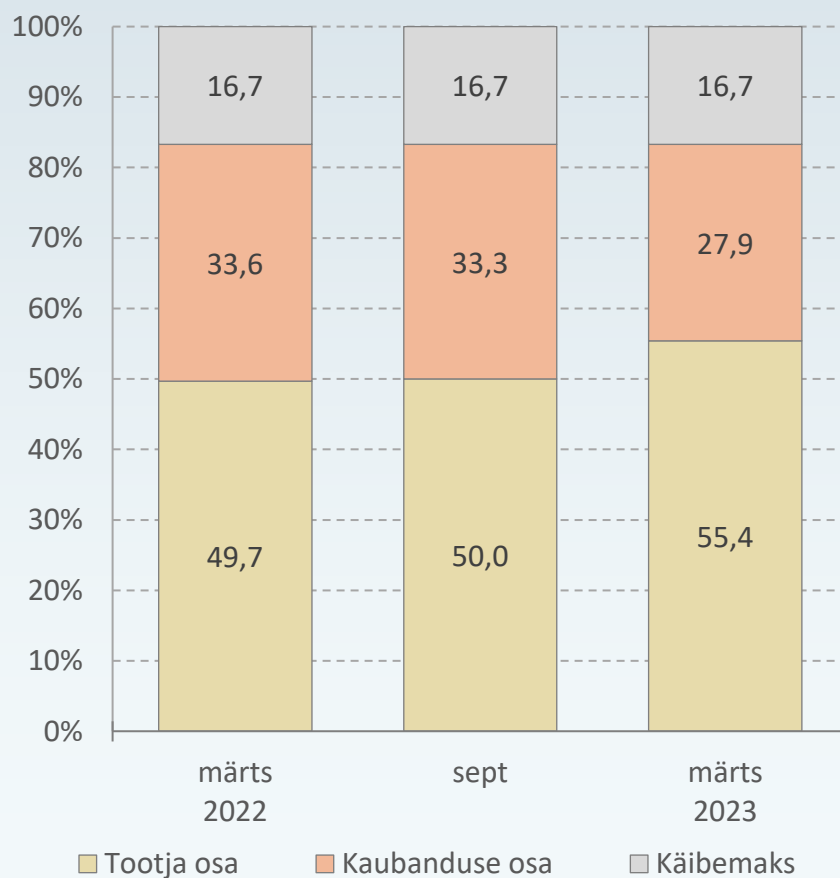

Mahemunad (M)

Jaehinna jagunemine (%)

Tavamunad (M)

Mahemunad (M)

